Historii „Pełnomocnik rządu contra starosta gminy" ciąg dalszy – str. 3

KURIER Wileński

CZWARTEK, 25 MARCA 1993 R.
Nr 56 (12080)

SEJMIE REPUBLIKI

...k pomóc ...odniejszym?

...niedzieniu 23 marca pre... Aleksandras Šleževičius przed... członków rządu oraz pro... rządowy. Poszczególne ... programu zacznie się ... we czwartek.

...drugim czytaniu zaaprobo... projekt uchwały Sejmu „O ...aparatu sejmowe... Litewskiej".

...ęto uchwałę „O prze... Sądu Konstytucyj... Litewskiej". Na ... prezydenta przewodni... Sądu Konstytucyjnego ... Juozas Žilys.

...ęto projekty uchwał o ... ds. badania działalności ... Komisji Wyborczej, ... przez posłów Ke... Gaškę i Vitmantasa Žie... Większością głosów za... wariant projektu ...

...ym ciągu rozważano, ... jest przedłożenie ... uchwały „O odwoła... uchwał rządu ... Litewskiej o reformie ... W tej kwestii głos za... minister rolnictwa R. Ka... Na propozycję przewod... komitetu rolniczego ... Pronckusa oraz za ap... ich członków frakcji ... przewagą 7 głosów po... nie włączać tej kwe... programu obrad sesji.

... Juozas Bernatonis przed... projekty uchwały „O Głów... Wyborczej". Pro... ...rozpatrzono, włączy się ... programu pracy.

...ęto projekty rezolucji ... krytycznej sy... ...ej emerytów i in... wymagających spo... wsparcia oraz niezwło... ...ków jej poprawy" i ... emerytur i zasił... Pierwszy przedłożył po... Vagnorius, drugi ... Paviržis. Po omó... projektów ostatecz... Zapadnie na kolej... posiedzeniu.

...ciwnym 36 członków Sej... ...ło się posiedzenie nad... Odwołano przedłożo... Kazimierasa Gaškę wa... uchwały „O od... Głównej Komisji Wybor... ...ostrzegania ordynacji ... do Sejmu Republiki ... po odwołaniu przez ... Litwy nielegal... Głównej Komisji ...

...posiedzenie plenarne ... 25 marca.

(ELTA)

Oświadczenie Sejmu w związku z sytuacją w Rosji

Sejm Litwy przyjął oświadczenie, które głosi: „Sejm Republiki Litewskiej jest głęboko zatroskany sytuacją powstałą w Federacji Rosyjskiej.

Świadomi trudności związanych ze zmianą totalitarnego systemu państwowego, wyrażamy przekonanie, że pierwszy z woli narodu Rosji wybrany prezydent Borys Jelcyn pokona trudności i zapoczątkowane reformy demokratyczne będą pomyślnie kontynuowane.

Oczekujemy, że problemy wewnętrzne Rosji będą rozstrzygane w sposób pokojowy, że ludzie będą mieli możliwość swobodnie wyrazić swą wolę. Liczymy również, że w Rosji zwycięży demokracja i będą rozwijane dobre stosunki współpracy ze wszystkimi sąsiadami".

(ELTA)

Najważniejszą sprawą – ugruntowanie państwowości Litwy

24 marca Komitet Spraw Zagranicznych Sejmu Litwy rozpatrzył skład delegacji na rozmowy z Rosją, zgłoszony przez MSZ Litwy. Po zaakceptowaniu proponowanych kandydatur w komitecie, delegację zatwierdzi dekretem prezydent Republiki Litewskiej. O tym na tradycyjnej środowej konferencji prasowej frakcji sejmowej DPPL poinformował członek frakcji, minister spraw zagranicznych Litwy Povilas Gylys.

Justinas Karosas, Linas Linkevičius mówili o podstawowych zasadach polityki zagranicznej Litwy. Jak powiedzieli przedstawiciele DPPL, najważniejszą sprawą jest ugruntowanie państwowości Litwy. Jednakże DPPL pragnie zastąpić w polityce zagranicznej wyłączne politykowanie realizowaniem ważnych dla państwowości Litwy interesów ekonomicznych. Dlatego w stosunkach ze swymi partnerami politycznymi należy kierować się zasadami elastyczności, poprawności, naturalnie, nie rezygnując z głównych założeń.

Jak powiedział Justinas Karosas, należy wyrzec się nadmiernej podejrzliwości względem innych państw, dostrzegania w ich działaniach wyłącznie niedobrych zamiarów. P. Gylys uważa, że istotne jest rozgraniczenie długoterminowych i krótkoterminowych celów polityki zagranicznej. Jako dyplomacie najważniejszy jest mu wynik ostateczny, wreszcie wygrać same zawody.

DPPL propaguje i trzyma się cichej, moralnej polityki. Oznacza to rozmawianie z partnerami politycznymi, szukanie dialogu, a nie wykrzykiwanie.

Przedstawiciele DPPL zaakcentowali, że popierają demokratyczną orientację i reformy w Rosji, a całkowicie nie jest ważne, czy będzie je realizował Borys Jelcyn, czy ktoś inny. W każdym przypadku DPPL reagowałaby pragmatycznie, uwzględniając jedynie interesy Państwa Litewskiego.

(ELTA)

W Hali Sportowej w Kownie otwarto kiermasz wielkanocny. Kilkadziesiąt firm oferuje różnorodne towary przemysłowe i artykuły spożywcze, wyprodukowane na Litwie, jak też w Niemczech, Francji, Japonii i innych krajach. Kiermasz będzie czynny do Niedzieli Palmowej, 4 kwietnia.

Fot. K. Jurele (ELTA)

Czy będziemy mieli czym słodzić herbatę?

W Ministerstwie Rolnictwa Litwy odbyła się narada, na której kierownicy cukrowni, przedstawiciele Plantatorów Buraków Cukrowych, specjaliści rozważali, jak w br. lepiej się przygotować do uprawy buraków cukrowni, uzyskać więcej cukru z miejscowych surowców. Podkreślono, że nadal nie ma ustawy o ochronie rynku, dlatego przedsiębiorcy mają wszystkie możliwości sprowadzenia tańszego cukru z innych krajów i jednocześnie konkurować z produkcją naszych cukrowni. Zatem bardzo ważnym problemem jest to, jak uchronić rynek wewnętrzny.

Obecnie w naszym kraju buraki cukrowe uprawia już ponad 5 tys. rolników, wiele spółek rolniczych. W tym celu, aby racjonalniej prowadzić tę gałąź rolnictwa, postanowiono utworzyć spółkę akcyjną „Cukrus". Jako akcjonariuszy postanowiono przyjąć do niej plantatorów buraków cukrowych.

Cukrownie Litwy po przetworzeniu całości miejscowego surowca wyprodukowały 61 tys. ton cukru. Ale roczne zapotrzebowanie kraju wynosi 150 tys. ton. Zgodnie z podpisanym kontraktem z francuskiej firmy „Suoden Kerry" otrzymano dużo półwyrobów cukrowych. Po przerobieniu ich nasze cukrownie część produkcji będą mogły sprzedawać również na rynku wewnętrznym.

Dainius RUČINSKAS,
kor. ELTA

ODRADZAMY SIĘ?

Dobiegła końca prenumerata gazet i czasopism na drugi kwartał br., a dokładniej na kwiecień, bowiem na maj oraz czerwiec nadal można jeszcze prasę prenumerować. Wstępne wyniki świadczą, że prenumerata gazet i czasopism na Litwie katastrofalnie maleje. Wśród dzienników ukazujących się w Wilnie w porównaniu z pierwszym kwartałem bieżącego roku najbardziej ucierpiały gazety „Tiesa", „Vakarines Naujienos" oraz „Echo Litwy". Znacznie mniej (mniej niż 30 proc.) utraciły czytelników „Lietuvos Rytas", „Respublika" oraz „Kurier Wileński". Tym niemniej ogólna liczba prenumeratorów ukazującej się na Litwie prasy polskiej na kwiecień br. będzie mniejsza, aniżeli miał prenumeratorów „Kurier Wileński" w pierwszym kwartale br. M.in. organ ZPL „Nasza Gazeta" zaprenumerowało na kwiecień br. 930, zaś „Magazyn Wileński" — 1133 osób, podobnie też „Znad Wilii", „Kurier Wileński" zaprenumerowało około 8500 osób.

Inf. wł.

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ Nr 189 Z 19 MARCA 1993 R.

O powołaniu poborowych do służby czynnej w ochronie kraju oraz zwolnieniu żołnierzy do rezerwy

Rząd Republiki Litewskiej zgodnie z tymczasową ustawą Republiki Litewskiej o obowiązku ochrony kraju **postanawia:**

1. Ogłosić powołanie w miesiącach kwietniu-maju 1993 r. poborowych urodzonych w 1974 r., którzy w okresie pracy komisji poborowych ukończyli 19 lat, jak również starszych obywateli Republiki Litewskiej, których dotyczy obowiązek służby czynnej w ochronie kraju.

2. Zwolnić w miesiącach kwietniu—maju 1993 r. do rezerwy żołnierzy, którzy odsłużyli cały okres w służbie czynnej ochrony kraju oraz tych, którzy przeszli służbę alternatywną (pracę).

3. Zlecić Ochotniczej Służbie Ochrony Kraju Ministerstwa Ochrony Kraju przeprowadzanie poboru rekrutów oraz pracę mobilizacyjną.

4. Ustalić, że:

4.1. pobór wskazany w punkcie 1 niniejszej uchwały ma być przeprowadzony w trybie ustalonym przez Tymczasową Ustawę Republiki Litewskiej o obowiązku ochrony kraju i do służby czynnej w ochronie kraju powołuje się do 4000 poborowych;

4.2. poborowych szkoli się i uzbraja w trybie ustalonym przez Ministerstwo Ochrony Kraju i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i odbywają oni służbę w jednostkach wewnętrznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub Ministerstwa Ochrony Kraju w wyznaczonym dla nich miejscu służby;

4.3. miejskie (rejonowe) komisje poborowe samorządów przystępują do pracy w terminie wyznaczonym przez Ministerstwo Ochrony Kraju;

4.4. zarządy miejskie i rejonowe republiki kierując się zgłoszeniami komendantów okręgowych, mają dopomóc w zapewnieniu pomyślnej pracy komisji poborowych.

5. Ministerstwo Zdrowia wraz z Ministerstwem Ochrony Kraju mają zapewnić, aby miejskie i rejonowe lekarskie komisje poborowe odpowiednio dobrały młodych ludzi do służby czynnej w ochronie kraju.

Premier
Bronislovas LUBYS,

Minister ochrony kraju
Audrius BUTKEVIČIUS

Kalejdoskop rozmaitości

JUBILEUSZ „AUŠRY"

Mija 70 lat od dnia, gdy pierwszemu w Kownie gimnazjum litewskiemu nadano nazwę „Aušra". Wczoraj uroczyście uczczono ten jubileusz.

Założone ono zostało w 1915 r. Szkoła miała 73 promocje, ukończyło ją 3639 chłopców i dziewcząt.

Wczoraj w południe w archikatedrze odprawiona została Msza św. za żywych, umarłych oraz poległych nauczycieli i uczniów tej szkoły.

JESZCZE JEDNA PARTIA PASZ Z WŁOCH

Ambasada włoska poinformowała ELTA, że 25 marca do Kłajpedy ma dotrzeć już trzecia w tym roku partia pasz przeznaczona dla Litwy przez rząd włoski. Zawiera ona pięć i pół tysiąca ton mieszanek paszowych dla trzody chlewnej. Włącznie z tym ładunkiem Włosi podarowali już Litwie ponad 16 tys. ton pasz.

PRZESTRZEŃ POWIETRZNA HOLANDII — OTWARTA DLA SAMOLOTÓW LITEWSKICH

Minister łączności Litwy Jonas Biržiškis oraz minister transportu i robót publicznych Holandii pani Hanja May Weggen podpisali międzyrządową „umowę o komunikacji powietrznej między poszczególnymi ich terytoriami i poza ich granicami". Umowa ta daje prawo bez lądowania przebyć terytorium innego kraju, korzystać na najbardziej przychylnych warunkach z lotnisk, zakładać przedstawicielstwa narodowych spółek lotniczych, uwzględnia taryfy opłaty i cła, sporządzanie harmonogramów, inną działalność związaną z komunikacją powietrzną.

Z umowy o komunikacji powietrznej praktycznie skorzysta się już 30 marca. W następny wtorek samoloty „Lietuvos Avialinijos" rozpoczynają regularne rejsy na trasie Wilno—Amsterdam — Wilno.

KAŻDY KLIENT „MINOLTY" UCZESTNICZY W GRZE

O tym, jaką korzyść „Minolta Trading Baltija" w ubiegłym roku dała Litwie, we wtorek opowiedział dziennikarzom jej dyrektor generalny Antanas Levickas. Powiedział on, że przedstawicielstwo „Minolty" na kraje bałtyckie w Wilnie w ubiegłym roku miało obrót 1,7 mln USD. Do budżetu litewskiego poprzez różnego rodzaju opłaty wpłacono 28,4 mln talonów, ponadto 5,9 mln talonów zapłacono „Sodrze". „Minolta" utworzyła na Litwie 80 nieźle opłacanych stanowisk roboczych, ponad 20 — na Łotwie i w Estonii.

PROBLEMY ROZSTRZYGAJMY WSPÓLNIE

23 marca minister rolnictwa Rimantas Karazija przyjął członków rady pełnomocników związku zawodowego robotników i pracowników przemysłu spożywczego. Na spotkaniu omówiono sprawy socjalno-ekonomiczne osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach mleczarskich, piekarniczych, cukrowniach, przetworów mięsnych, była mowa o zawarciu umów zbiorowych, bezpieczeństwie pracy, wypoczynku i o innych sprawach.

OLEJ Z RZEPAKU

Olej rzepakowy zaczęło produkować kłajpedzkie państwowo-akcyjne przedsiębiorstwo. Od gospodarzy i spółek rolniczych skupiło ono 350 ton ziarna tej rośliny, w wolnym pomieszczeniu własnymi siłami zmontowało niedawno nabytą amerykańską linię technologiczną i przystąpiło do tłoczenia oleju.

2 KWIETNIA — DZIEŃ PROTESTU ZZ

23 marca uczestnicy konferencji Litewskiego Zjednoczenia Związków Zawodowych, która się odbyła w lokalu teatru „Vaidila" zaaprobowali propozycję udziału w imprezach Dnia Współdziałania ZZ Europy.

2 kwietnia w wielu miastach starego kontynentu Europejska Rada Związków Zawodowych zorganizuje wiece, manifestacje, ze swymi żądaniami wystąpi przed Radą Europy w Strasburgu i Brukseli. Akcja ta związana jest z pogorszeniem się sytuacji socjalnej ludności w wielu państwach europejskich. Litewskie Zjednoczenie ZZ popiera stanowisko, że również związki zawodowe dążącej do Europy Litwy nie mogą pozostać na uboczu.

Członkowie różnych branż związkowych wzywani są do udziału w pikiecie przy Domu Wspólnot Związkowych, w wiecu na Placu Niepodległości, do przeprowadzenia podczas przerwy obiadowej kilkuminutowych wieców bądź przynajmniej zgłoszenia swych żądań administracjom przedsiębiorstw.

Jak zaznaczył jeden z organizatorów tej akcji, Dainius Paukštė, dzień ten nie jest dniem protestu przeciwko rządowi. Jest to dzień zasygnalizowania trudnej sytuacji społeczeństwa.

Zjednoczenie ZZ zawczasu odgranicza się od wszelkich ewentualnych wypadów politycznych.

NAGŁEJ PODWYŻKI CEN NIE BĘDZIE

Duże zatroskanie ludności wzbudziła opublikowana w „Lietuvos aidas" 23 marca 1993 r. informacja „Artykuły spożywcze znów podrożeją". Zapowiada się w niej podwyżka cen żywności i innych towarów od 1 kwietnia br. o 80, a nawet 200 proc. Ponadto w informacji akcentuje się podrożenie nie tylko produkowanych na Litwie, ale też sprowadzanych towarów.

Informacyjne biuro rządu wyjaśnia, że ceny wszystkich wspomnianych artykułów są wolne i możliwość ich wzrostu pozostaje, nie ma natomiast podstaw do prognozowania tak nagłej podwyżki.

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, prasy i radia przygotowała Łucja BRZOZOWSKA

Kurs walut w bankach litewskich

Litewski komercyjny „Vytis" (24.III): dolar — 477.70 (skup), 492.30 (sprzedaż), marka niemiecka — 291.40 (skup), 300.30 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0.50 (skup), 0.70 (sprzedaż).

Wileński komercyjny: dolar — 479 (skup), 489 (sprzedaż), marka niemiecka — 285 (skup), 292 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0.61 (skup), 0.63 (sprzedaż).

„Litimpex": dolar — 480 (skup), 490 (sprzedaż), marka niemiecka — 284 (skup), 293 (sprzedaż), rubel rosyjski — 0.50 (skup), 0.65 (sprzedaż).

Innowacyjny: dolar — 477 (skup), 491 (sprzedaż), marka niemiecka — 283 (skup), 290 (sprzedaż).

„Lietuvos versias": dolar — 480 (skup), 492 (sprzedaż), marka niemiecka — 291 (skup), 298 (sprzedaż).

Polityczny poker trwa nadal

MOSKWA. Sytuacja w Rosji zmienia się każdego dnia z godziny na godzinę. Jeszcze we wtorek wszyscy komentowali decyzję Sądu Konstytucyjnego, który oskarżał prezydenta o łamanie Konstytucji, a główny rywal Jelcyna — Chasbułatow zarzucał mu próbę wprowadzenia w kraju dyktatury. Tymczasem, jak podało radio BBC, kiedy wczoraj opublikowano tekst sobotniego dekretu z podpisem prezydenta, okazało się, że nie ma w nim podstaw do oskarżenia Jelcyna o zamach stanu, bo nie narusza on Konstytucji. Stworzyło to zupełnie nową sytuację. Werdykt Trybunału Konstytucyjnego (opierający się zresztą nie na oryginalnym tekście dekretu, a na zapisie video sobotniego orędzia prezydenta) nie ma w tej sytuacji racji bytu. Tym samym nie ma podstaw do odwołania prezydenta i zwoływania Zjazdu Deputowanych Ludowych. Czy tak się jednak stanie?

Pokerowe zagranie Jelcyna, jeśli nawet było blefem, uruchomiło proces politycznej polaryzacji społeczeństwa i ujawniło konflikt w łonie władzy. Czy uda się uniknąć jego eskalacji?

Aleksij II prawosławny patriarcha Rosji wezwał we wtorek czołowych polityków kraju do zastanowienia się, opamiętania i pohamowania swoich ambicji.

We środę spotkali się w Moskwie B. Jelcyn, R. Chasbułatow i W. Zorkin. Wspólnie szukano porozumienia i sposobu niedopuszczenia, aby wydarzenia wymknęły się spod kontroli. Czy aby nie za późno? Odpowiedź poznamy już wkrótce.

Ważą się losy Rosji

Rosja weszła w ostry i niebezpieczny zakręt. Decyzje B. Jelcyna i jego przeciwników rzucają kraj w najostrzejszy kryzys polityczny od czasu sierpniowego puczu. Powstała groźba, że tak jak w 1917 r., bolszewicy podejmą próbę zawłaszczenia rewolucji.

Wszystko to dzieje się na oczach świata.

STAWKA WYDARZEŃ W ROSJI JEST OGROMNA

W interesie Zachodu, pokoju i demokracji jest szybka pomoc dla Rosji i jej sił reformatorskich. Jak dotąd Zachód nie miał spójnej strategii pomocy dla Rosji. Wyrazem tego jest brak jednoznacznej odpowiedzi na 3 zasadnicze pytania:

Po pierwsze, czy Zachód powinien był namawiać Jelcyna do czołowego starcia z parlamentem i do przełomu, czy też powinien był poprzeć poszukiwania za wszelką cenę kompromisu z konserwatystami?

Po drugie, czy terapia szokowa była najlepszą metodą naprawienia gospodarki, czy też w warunkach Rosji należało iść powoli krok po kroku?

Po trzecie, czy to Jelcyn jest rzeczywistym gwarantem demokracji pokoju, czy też były jeszcze inne siły zdolne poprowadzić kraj we właściwym kierunku?

Brak odpowiedzi na te pytania paraliżował dotąd wszelką realną i konkretną inicjatywę pomocy Rosji.

Obserwując Rosję można odnieść wrażenie, że

KRAJEM TYM NIKT NIE RZĄDZI

Jest naturalnie prezydent, ale o bardzo ograniczonych kompetencjach. Jest parlament, ale zdolny zaledwie zablokować proces reform. Jest rząd centralny, ale jego władza kończy się na murach Kremla. W tej sytuacji nie wykluczone, że to prowincja zechce odpowiedzieć na pytanie, kto dziś rządzi Rosją.

Jakie są przyczyny obecnego kryzysu politycznego. Dotychczasowa polityka gospodarcza była niekonsekwentna. Centralny Bank Rosyjski nie przestawał rzucać pieniędzmi kredytując właściwie bez kontroli przestarzałe, deficytowe przedsiębiorstwa. Nie podejmując próby narzucenia im jakiegoś bardziej rygorystycznego modelu zarządzania. Inflacja wymknęła się spod kontroli. Gospodarka Rosji — kraju potencjalnie najbogatszego na świecie, o nie ograniczonych zasobach naturalnych przypomina dziś coraz bardziej Trzeci Świat. No i wreszcie — prywata, biurokracja i przekupstwo utrudniają próby terapii. Małe osobiste interesy górują nad interesami państwa. Zajęty wojną na górze i eliminacją prezydenta Zjazd nie miał czasu zająć się prawdziwą dżunglą prawną, podczas kiedy mafie opanowują całe sektory gospodarki. W tych warunkach

IDEA JAKIEJKOLWIEK POMOCY WYDAWAŁA SIĘ ABSURDALNA.

Zachodziło bowiem ryzyko, że każdy dolar wysłany do Rosji zostanie ukradziony, albo utknie w sieci przekupstwa, albo finansować będzie nierentowne przedsiębiorstwa.

Rozumowanie to na Zachodzie jest tym bardziej rozpowszechnione, że Zachód też ma swoje problemy. Ogromne bezrobocie, spadek siły nabywczej, ponadto po zakończeniu zimnej wojny między Wschodem a Zachodem pojawia się groźba wojny handlowej między Zachodem a Zachodem. Kraje opowiadające się dotąd za wolnym rynkiem coraz bardziej otaczają się murem protekcjonizmu.

TRZEBA WIĘC SPOREJ WYOBRAŹNI

i dalekowzroczności, aby jednak bronić idei pomocy Rosji. Trzeba sobie założyć, że co już zostało w Rosji osiągnięte — pluralizm partyjny, wolność prasy, wolność podróży, początek niezawisłości, choćby np. Sądu Konstytucyjnego, mała, nieśmiała, ale już realna prywatyzacja, że są to już rzeczy właściwie nieodwracalne. Alternatywą jest bowiem tylko zastój albo awantura wewnętrzna i zagraniczna.

Leopold UNGER

Czy Zachód da się skusić?

WARSZAWA — HANOVER. Wczoraj wizytę w Niemczech zakończyła premier Polski H. Suchocka. Dwudniowy jej pobyt w Hanowerze związany był z wizytą na światowej Wystawie Sprzętu Informatycznego i Telekomunikacyjnego, gdzie premier Polski była gościem honorowym. Jak podkreślają agencje — jedynym szefem rządu z Europy Środkowo-Wschodniej zaproszonym przez dyrekcję targów.

Oprócz udziału w uroczystościach otwarcia premier Polski spotkała się z kanclerzem H. Kohlem. Omówiono współpracę dwustronną i skutki nowelizacji niemieckiego prawa azylowego.

Targi komputerowe w Hanowerze są największą tego typu imprezą na świecie. W tym roku bierze w nich udział 6 tys. wystawców z 45 państw. Przesłaniem tegorocznej wystawy jest rozwój współpracy z krajami Europy Wschodniej.

Przemawiając na uroczystościach otwarcia premier Suchocka skoncentrowała się na zagadnieniach gospodarczych. Jej zdaniem, konieczna jest więk-

Dwójka z arytmetyki

...starosty gminy w Suderwie

...podobny wypadek pod- ...głosowania dwóch eme- ...w dzielnicy wyborczej ...— zdarzył się podczas ...w dowolnym rejonie ...skończyłoby się praw- ...na anulowaniu ich ...Ale ponieważ miał on ...w Suderwie rejonu wi- ...fakt ten urósł do prob- ...szczególnie przesądzony był ...starosty gminy suderwiań- ...Józefa **BRAZISA**, liczenie ...wyborców, do którego ...wal tuż po 22 listo- ...ub. r., czyli po pierwszej ...wyborów do rady rejono- ...się dłań zarzą- ...pełnomocnika **A. Merky-** ...marca br. o zwolnieniu ...stanowiska.

...się, co miał staro- ...do wyników głosowa- ...o wszystkim decydo- ...okręgowa komisja wybor- ...Aldoną Kuodiene na cze- ...miał, to na czym ...jego wina, że „dorobił ...zwolnienia z pracy?

...się, że skoro ma ...pomysłowości i doło- ...można nawet „jed- ...ubić dwa zające". ...— znaleźć „kozła o- ...w postaci starosty ...który rzekomo wpłynął ...przebieg, a właści- ...wyniki głosowania, po ...pod tym pretekstem wre- ...się go, wydając po- ...zarządzenie o zwolnieniu ...Dlaczego powtórne? Bo ...było wydane w sier- ...ubiegłego roku, kiedy to ...rządu zdecydował u- ...z pracy „nieposłusznego" ...„który nie postarał się ...w swej gminie 50 ha zie- ...potrzeb władz rejonu" — ...wówczas na sesji ...(Pisaliśmy o tym na ...„K.W." 10 września 1992 ...do rady gminnej ...wówczas zgody na ...J. Brazisa ze stanowi- ...starosty gminy. A. Merkys ...swe zarządzenie.

...będzie tym razem? ...gminy bowiem nadeszło ...pełnomocnika z 25 ...br. w którym żąda się ...J. Brazisa z zajmowa- ...stanowiska. W zarządzeniu ...między innymi czytamy: ...wyborami do Wileńskiej ...Rejonowej 22 listopada ...J. Brazis miał przedsta- ...sprawdzoną listę wybor- ...Rejonowa komisja wybor- ...w Suderwiańskim Okręgu ...nr 3 wybory uniewa- ...ponieważ uczestniczyło w ...niż 50 proc. wybor- ...wyborach J. Brazis kil- ...dokładniał listę wybor- ...Główna Komisja Wyborcza ...wała, że z winy J. Bra- ...obywateli było pozbawio- ...prawa głosowania i z jego ...pierwsze wybory nie ...zaliczone. Dlatego zosta- ...wane powtórne wy- ...mieszkańcy gminy nie ...wybrać prawomocnego ...przedstawiciela do rady rejono- ...Główna Komisja Wyborcza ...1993 r. wystosowała do ...pełnomocnika rządu pismo, pro- ...uzasadnienie celowości dalszego pozostawania na stanowisku starosty gminy J. Brazisa..."

Z cytowanego powyżej pisma niezbyt wyklarowuje się „grzech główny" starosty gminy. 11 obywateli, których „chciał pozbawić" prawa głosowania, obywatelstwo przyjęło w rejonowym biurze migracji, w czasie od 22 listopada ub.r. do 25 stycznia br. — czyli między pierwszymi a drugimi wyborami. A właśnie w tym okresie J. Brazis najbardziej „zmącił wodę" Rejonowej Komisji Wyborczej, która unieważniła wyniki z 22 listopada, ponownie unieważniając 2 głosy wspomnianych wyżej emerytek oraz według widzimisię jeszcze 7 głosów innych wyborców. Wówczas wynikało, że głosowało nie 50,2 proc., lecz mniej niż 50 proc. Rozpoczęło się udowadnianie swych racji z jednej strony Rejonowa Komisja Wyborcza, z drugiej — starosta gminy, popierany przez członków dzielnicowej komisji. Sekundowała temu Główna Komisja Wyborcza która ostatecznie zaproponowała rejonowej komisji w swym piśmie nr 110 z 21 stycznia 1993 r. zaliczyć wybory w suderwiańskiej dzielnicy nr 3. Ale, zgodnie z uchwałą, mogła tylko proponować, nie rozkazać. Rejonowa zaś komisja mogła nie usłuchać. Tak więc na listę wyborców wniosła dodatkowo 2 osoby niepełnosprawne umysłowo, co posłużyło usprawiedliwieniem podjętej decyzji o unieważnieniu wyborów. Nie sposób opisać całej batalii, powiem tylko, że nawet zaświadczeń lekarskich, które przedstawiano na potwierdzenie niepełnosprawności tych osób, rejonowa komisja nie uwzględniła. Żądała decyzji sądu.

Walka ponownie zaostrzyła się, kiedy J. Brazis otrzymał od Rejonowej Komisji Wyborczej listę wyborców w wyborach prezydenta. Jeszcze raz dokładnie sprawdził liczbę mieszkańców gminy, którzy uzyskali tu obywatelstwo. Według starosty, na liście tej figurowało 47 osób, które nie przyjęły obywatelstwa. Zwrócił się do GKW i rejonowej o skreślenie ich z listy i zaliczenie poprzednich wyborów.

W wyniku tego do Suderwy znów przybyła komisja kontrolna, która ustaliła, że wśród 47 osób wskazanych przez starostę, 11 posiada obywatelstwo RL, bo przyjęło je w rejonie w okresie od 25 listopada ub. r. do 25 stycznia br. Starosta oczywiście o tym nie wiedział, bowiem dane te do gminy rejon nie przysyła. Niezwłocznie więc wciągnięto je do spisów, i w ten sposób nie zostały one pozbawione prawa do głosowania.

Z wyborami prezydenta, w Suderwie odbyły się też powtórne wybory do rady rejonowej. Znów najwięcej głosów (około 80 proc.) uzyskała zwyciężczyni pierwszych wyborów **Alina Subotowicz**, nauczycielka rostyniańskiej szkoły, kandydatka z ramienia ZPL. Tym razem frekwencja wyborców znacznie przewyższała 50 procentową poprzeczkę. Toteż wyniki głosowania w tym okręgu wyborczym (chciała tego, czy nie chciała) Rejonowa Komisja Wybarcza musiała uznać za ostateczne.

Ale po wyborach właśnie zaczęła się „historia starosty" od przytoczonego wyżej zarządzenia A. Merkysa z 25 lutego br.

Rada gminna, pomna potrzeby przestrzegania terminów w rozpatrywaniu zarządzeń pełnomocnika, 4 marca poinformowała go, że 12 marca zostanie zwołana sesja, która ustosunkuje się do otrzymanego zarządzenia. Jednakże J. Brazis zachorował, więc do rejonu znów wysłano wiadomość o odroczeniu sesji. A tymczasem w gminie 12 marca zjawili się przedstawiciele pełnomocnika z dwoma zarządzeniami. Jedno z 5 marca br. zawieszało działalność J. Brazisa do chwili rozpatrzenia pisma pełnomocnika, powierzając tymczasowe pełnienie obowiązków starosty jego zastępczyni I. Monkiewicz. Drugie zarządzenie, datowane 12 marca, to faktycznie rozkaz zwolnienia J. Brazisa z pracy. Czytamy w nim: ponieważ Suderwiańska Rada Gminna naruszając art. 4 p. 12 ustawy o podstawach samorządu terytorialnego nie omówiła mego pisma z 25 lutego zarządzam zwolnić starostę J. Brazisa z zajmowanego stanowiska od 12 marca 1993 r. Dalej zleca się czasowo pełnić obowiązki starosty I. Monkiewicz, unieważnić wzór podpisu J. Brazisa w banku, utworzyć komisję do przekazania materialnych wartości i dokumentów ze starszym inspektorem rejonowej służby kontrolnej D. Timukasem na czele.

Cóż, błyskawiczne działanie, godna podziwu punktualność w przestrzeganiu terminów ustawy o samorządach, tylko nie uwzględniono przy tym jednej okoliczności — choroby starosty J. Brazisa.

Należy się spodziewać, że w najbliższym czasie deputowani do Suderwiańskiej Rady Gminnej zbiorą się, by wystawić staroście gminy J. Brazisowi stopień z arytmetyki w obliczaniu liczby osób upoważnionych do głosowania i podejmą ostateczną decyzję. Ale kto i kiedy wreszcie oceni działalność (to już nie praca) Wileńskiej Rejonowej Komisji Wyborczej, która doprawdy kompromituje swoim postępowaniem młodą demokrację litewską. Nasuwa się również logiczne pytanie — kto i kiedy wreszcie oceni działalność pełnomocnika rządu na rejon wileński A. Merkysa, który na to stanowisko został mianowany przez rząd G. Vagnoriusa? Zmieniły się już trzy razy rządy, a pełnomocnik wciąż trwa na swoim stanowisku. Ale to ostatnie pytanie kierujemy dziś do najwyższych władz Litwy, w tym do frakcji ZPL w Sejmie RL, która jest przecież w koalicji rządzącej.

Danuta DANOWSKA

Fot. B. Kondratowicz

Troski dnia powszedniego

We wtorek telefon — we czwartek odpowiedź

KUPIĘ, CZY TEŻ NIE?

Mieszkam w domu ze wspólną kuchnią, którą dzielę z sąsiadką. Ona to właśnie wahała się co do kupna mieszkania. Dziś jest zdecydowana, ale słyszałam, że prywatyzacja zostanie wstrzymana.

Jolanta WALUKIEWICZ

O ile nie zostanie przedłużony termin, prywatyzacja ma być zakończona do 31 marca br. Nawet o ile terminy będą prolongowane, ceny będą znacznie wyższe. Zresztą wyższe są i obecnie, aniżeli dla tych, kto zadeklarował chęć kupna do 31 grudnia ubiegłego roku. A więc — zostały liczone dni.

KOMPENSATY DLA PEDAGOGÓW

Nauczyciele i wykładowcy, którzy mieszkają na wsi z sentymentem wspominają czasy, kiedy wydziały oświaty opłacały komorne za mieszkanie. Jakie ulgi przewidziane są dla nauczycieli wiejskich?

Józef JARMOŁKOWICZ

Owszem, opał, albo 50 proc. kompensata pieniężna za niego, elektryczność — również 50 proc. (do określonej normy), dla nauczycieli, którzy pracują i mieszkają na wsi. Dla dojeżdżających 50 proc. za środki komunikacji. Dla wynajmujących mieszkania prywatne (według umów) do 1 tys. talonów w ciągu miesiąca. Bardziej szczegółowe informacje — w księgowości swoich wydziałów oświaty.

CZY NIE ZARABIAMY NA CAŁY KANAŁ

Liczby dotyczące wydatków na opłacanie retransmisji TV Polskiej są znaczne. Ale czy my, Polacy, mieszkający na Litwie nie zarabiamy na cały kanał? Czy nam się nic nie należy — to przecież okno na świat, dokształcanie języka. Zresztą korzystamy z tego nie tylko my — zobaczcie, jak reklamują w Polsce jakiś towar, to i u nas cena jego automatycznie się podnosi. Dużo tu można by było wyłuszczyć argumentów. Nie jesteśmy przeciwni żadnej telewizji, ale chcemy swoją.

Andrzej PAUKSZTYŁO

Nic ująć. Może tylko życzenie, by znalazł się bogaty biznesmen, który by nam wykupił i podarował cały kanał.

KIEDY OTRZYMAMY ZIEMIĘ NA WŁASNOŚĆ

Więcej niż przed półroczem wpłaciliśmy pieniądze na zasadach ulgowych za ziemię obok naszego domu. Przygotowaliśmy wszystkie dokumenty i... cisza. Wiem, że nie jesteśmy odosobnieni, wielu ludzi znajduje się w podobnej sytuacji.

Alina KUCZYŃSKA

Rzeczywiście, proces ten jest bardzo powolny. A chętnych nabycia ziemi w Wilnie, jak nas poinformowano w służbie regulacji rolnej Samorządu m. Wilna, na dzień dzisiejszy zarejestrowano około 10 tys. osób. Otrzymało zaś ziemię tylko tysiąc właścicieli. Wszystko zależy od sprawności służb w starostwach, a te niestety, nie śpieszą.

REPUBLIKA CZY PAŃSTWO?

Środki masowego przekazu nadużywają określenia republika w stosunku do Litwy, co, wydaje mi się, ma odcień postkomunistyczny. Przecież są pojęcia ojczyzna, państwo, kraj. Republika — to system polityczny.

Teraz co do „Kuriera Wileńskiego". Jest w nim rubryka „W Sejmie republiki". Otóż powstaje pytanie — jakiej? Francuskiej? Mam również uwagę co do podania adresu „K. W." w stopce redakcyjnej.

Jan DANOWSKI

Dziękujemy za wnikliwe i uważne czytanie gazety. Od wczoraj adres mamy prawidłowo podany. Nie będzie więc odtąd kłopotów podczas automatycznej segregacji korespondencji.

Republika to forma ustroju państwowego, określona przez konstytucję.

Panu najprawdopodobniej republika kojarzy się przede wszystkim z byłymi republikami radzieckimi, co absolutnie nie wyczerpuje tematu. Tak więc środki masowego przekazu nie popełniają błędu używając określenia republika w stosunku do Litwy.

EMERYTURY ZNÓW Z OPÓŹNIENIEM

Emeryturę powinienem otrzymywać 13 każdego miesiąca. Dziś jest 23 i dotychczas nie dostałem pieniędzy. Nie mam z czego żyć. Nie mówiąc już o tym, że rośnie zadłużenie za komorne, które należy uiszczać do 10 każdego miesiąca.

Adam ŁUKSZO

Historia systematycznie się powtarza. Bank nie ma pieniędzy, więc w pierwszym rzędzie odracza wypłacanie emerytur. Telewizja w imieniu banku przeprosiła wszystkich wileńskich emerytów. I co z tego? Przecież ludziom tym — nie jest tajemnicą, najniżej uposażonym — od przeprosin nie jest lżej. Byłaby logiczna propozycja — np. w wypadku braku pieniędzy — decyzję o niepłaceniu zastosować względem wysokiej rangi urzędników państwowych. Wybór — ogromny.

Jak poinformowano w wydziale łączności nr 7, wczoraj dopiero otrzymano tam pieniądze i w tymże dniu obiecano doręczyć emerytom.

Sprawą pani **Anny B.** co do adopcji porzuconego przez matkę dziecka zajmiemy się osobno. Smutny to i bardzo skomplikowany przypadek.

Pani **Helena Korzeniewska** zwróciła po raz kolejny uwagę na bałagan panujący w mieście, w tym na cmentarzach wileńskich, a także na wzrost przestępczości.

Przyznajemy Pani rację. Niestety, poza informowaniem o stanie rzeczy, nie mamy większego istotnego wpływu na zaistniałą sytuację.

Irena M. opowiedziała, że była świadkiem, jak w jednym z kościołów wileńskich zakrystian w obecności parafian zgniótł i wyrzucił kwiaty złożone przy ołtarzu w dniu św. Józefa.

Nie podajemy nazwy kościoła, sądzimy bowiem, że ten wypadek nie mający precedensu i w ogóle nie mieszczący się w głowie, nie powtórzy się więcej.

Naszym rozmówcom dziękujemy.

W najbliższy wtorek Państwo będą rozmawiali z zast. red. naczelnego p. Krystyną Adamowicz. Tel. 42-79-04.

Do usłyszenia we wtorek, 30 marca od godz. 9.30 do 11.30.

Rozmawiały Helena GŁADKOWSKA,
Halina JOTKIAŁŁO

OPINIE A po co nam ta Europa?

W postępowaniu sądowym istnieje takie pojęcie, jak replika stron występujących w debatach. Oznacza to, że po swych pierwszycn przemówieniach uczestnicy debat (oskarżyciel, powód cywilny, obrońca) mogą jeszcze raz wypowiedzieć się na prawach repliki co do przemówień przeciwnych stron. Pozwolę sobie przenieść tę zasadę i do publicystyki. Na argumenty swego oponenta gazetowego odpowiem rzeczowymi dowodami.

Chodzi mi o wypowiedź p. Valdasa Banaitisa pt. „Obok" czy „zamiast" zamieszczoną w „Kurierze Wileńskim" z dn. 10 lutego br. na mój wcześniejszy artykuł w „Kurierze Wileńskim" z dn. 15—16 stycznia br. „Prawa rzeczywiste czy pozorne". W obronie praw mniejszości narodowych na łamach „Kuriera" występuję od lat. Czynię to nie z pobudek osobistych — uważny czytelnik nie znajduje w nich ani śladu narzekań, że w czymś były złamane moje osobiste prawa. Chodzi mi o sprawy ważniejsze. W ostatnich latach zafascynowały mnie hasła wolności, budownictwa prawdziwie demokratycznego państwa. Wierzę święcie, że nasze państwo może takim zostać. Demokrację zaś rozumiem przede wszystkim jako stan społeczeństwa bez „zgrzytów" narodowościowych.

W publikacji, na którą zareagował p. Valdas Banaitis, próbowałem rozpatrzyć problem przestrzegania praw człowieka poprzez problemy językowe. Podkreślam, że i ten problem nie godzi w moje osobiste interesy. Raczej dla mnie i członków mej rodziny takowy nie istnieje. Nie znaczy to wcale, że nie mają z tym żadnych problemów tysiące obywateli naszego państwa. Życie codzienne świadczy, że dla tych ludzi problem ten to nie jakieś tam wygórowane ambicje, ale problem chleba powszedniego. I czy prawdziwy demokrata ma o tym milczeć?

Co mi zarzuca szanowny oponent? Ni mniej, ni więcej jak to, że problemy językowe analizuję przez pryzmat praktyki innych państw, prawa międzynarodowego, rekomendacji organizacji międzynarodowych. Rzeczywiście, tak czynię, gdyż nie uważam siebie za mądralę, wiedzącego więcej, niż stworzyła postępowa myśl społeczna wiele lat przed moim przyjściem na świat. Wierzę w ideę demokracji, aprobuję opracowane przez autorytatywne organizacje międynarodowe zasady współistnienia ludzkiego.

Co prawda, już i wcześniej poczułem na własnej skórze, że nie wszyscy moi współobywatele hołdują tym zasadom, dlatego też odbierałem w ten czy inny sposób ich reakcję na moje wcześniejsze publikacje. Jeszcze w 1990 roku podczas wyborów na sędziego Sądu Najwyższego republiki na sali ówczesnej Rady Najwyższej jeden z deputowanych prawicy zarzucił mi, że występowałem ze swymi publikacjami przeciwko... państwowości niezależnej Litwy. Podobny zarzut mógł zakończyć moją karierę sędziowską. Tak właśnie — o ironio! — pojmują tacy działacze propagowanie idei demokracji.

Wracając do tematu

Ja powołuję się na prawo międzynarodowe i praktykę cywilizowanych państw. Czym zaś kierują się moi oponenci? Negują oni tę praktykę i wzywają do emocji i urojeń. Te różne teorie o jakichś szczególnych prawach narodu litewskiego, jego języka itd. Czym są one uzasadniane? Krzywdzono nas, więc nie przeszkadzajcie nam krzywdzić innych — to główny argument podobnych „narodowych" teoretyków. Co to ma wspólnego z dzisiejszą cywilizacją?

Oto cytat z wypowiedzi p. Valdasa Banaitisa: „Mówienie o równości narodów lub języków jest obłudą, gdy te narody lub języki nie są bynajmniej proporcjonalne i te, wielkie, dominują nad małymi, prowadzą ekspansję kosztem mniejszych (...)".

A więc, według takiego rozumowania, jesteśmy mali i względem nas nie mogą być stosowane standardy międzynarodowe, co dotyczy naszego zachowania się. Ale czy ten mały nie może krzywdzić jeszcze mniejszego?

Życie i realia dnia dzisiejszego świadczą o czymś odwrotnym. Co może obronić przed brutalnością i małych, i dużych? Tylko przestrzeganie ogólnie przyjętych norm zachowania się.

Powołując się na praktykę innych państw, pozwolę sobie zapytać pana Valdasa Banaitisa: Czym, na przykład, naród fiński jest gorszy od litewskiego, który nie obawia się o swój język i terytorialną niezależność pozwalając 6 proc. mniejszości szwedzkiej na własną autonomię i język państwowy, gdy pod bokiem jest państwo Szwecja dwukrotnie przewyższające liczebnością mieszkańców Finlandii i w przeszłości okupacyjne względem Finów? Mógłbym i więcej przytoczyć podobnych przykładów.

Osobiście czekam z niecierpliwością, kiedy Litwa będzie przyjęta do Rady Europy. Wówczas będziemy zmuszeni dostosować swój system prawny do wymagań europejskich, złożyć swe podpisy pod dokumentami, które, jak dotychczas, dla Litwy nie są obowiązujące, na przykład pod dokumentem Kopenhaskiej Konferencji ds. Wymiaru Ludzkiego KBWE, pod Europejską Kartą Języków Regionalnych i Mniejszościowych itd.

A może dla Litwy ze względu na jej „wyjątkowość" będą poczynione wyjątki? W to wątpię.

W Europejskiej Karcie Języków Regionalnych i Mniejszościowych jest mowa nie o tym, by pozwolić czy nie mniejszościom narodowym na używanie swego języka w życiu społecznym i ekonomicznym, ale o ich popieraniu, wpajaniu podstaw szacunku, zrozumienia i tolerancji, eliminacji wszelkich form dyskryminacji w odniesieniu do posługiwania się nimi. To jest obowiązek państwa, a nie jałmużna w stosunku do mniejszości. Właśnie hołdując tym zasadom staram się je propagować.

Całkowicie aprobuję ostatnio przyjęty przez Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy projekt protokołu, gwarantujący prawa mniejszości narodowych. W miarę możności będę też propagować założenia tego dokumentu. Dokument ów, między innymi, gwarantuje prawo mniejszości narodowej do używania języka ojczystego; prawo tworzenia różnych stowarzyszeń i partii politycznych; w tych okręgach, gdzie mniejszości narodowe stanowią większość mieszkańców, powinny one otrzymać prawo posiadania administracji miejscowej lub autonomicznej albo specjalnego statusu.

Zawczasu uprzedzam, że jeśli ktoś zechce mnie oskarżać o propagowanie tych idei, proszę skargi przesyłać bezpośrednio do Rady Europy. Wnikliwy czytelnik bez trudu zauważy, że założenia wymienionego dokumentu w pełni zgadzają się z żądanami większości mieszkańców Wileńszczyzny, konkretniej — rejonów solecznickiego i wileńskiego. Właśnie za to w 1991 roku były rozwiązane rady samorządów tych rejonów. Prokurator Generalny Republiki Litewskiej A. Paulauskas za propagowanie tych idei wszczynał dochodzenia karne, domagał się rozwiązania ZPL. Wtórowało mu stowarzyszenie „Vilnija", a może on temu stowarzyszeniu. Panowie, na co czekacie? Czas naj-

(Dokończenie na str. 7)

Konkurs „Dziewczyna „Kuriera"

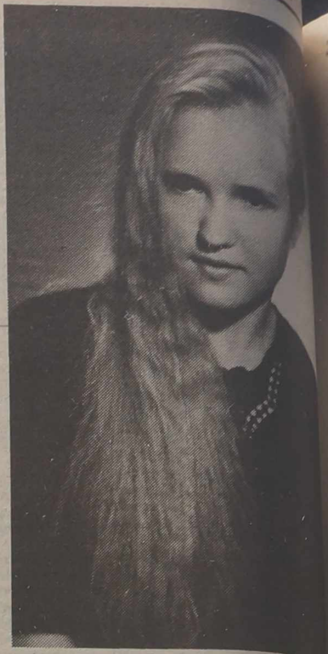

Renata MATUJZO.

Apel do lekarzy—Polaków na L[...]

Polskie Towarzystwo Lekarskie, Naczelna Izba Lekarska RP oraz Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" organizują w Częstochowie II Kongres Polonii Medycznej Świata. Podczas Kongresu ma być wydany informator lekarzy - Polaków pracujących w różnych państwach świata. Posiadanie takiego informatora daje możliwość bezpośrednich kontaktów pomiędzy lekarzami - Polakami na całym świecie.

Szanowni Koledzy, w tym informatorze nie powinno zabraknąć nas, lekarzy - Polaków na Litwie. Polskie Towarzystwo Medyczne na Litwie sporządza listę lekarzy - Polaków Litwy. Wpisać się na nią można podczas zebrań Polskiego Towarzystwa Medycznego na Litwie w pierwszy czwartek miesiąca o godz. 18.00 w szkole im. A. Mickiewicza (Wilno, ul. Kruopu 11), lub listownie na adres prezesa: 2022 Wilno, [...] 43 m 82.

Należy podać: im[...] rok urodzenia, sta[...] specjalność, staż w [...]cjalności, miejsce p[...]tualnie stanowisk[...] adres, telefon pryw[...]wy.

Polskie Towarzy[...]ne na Litwie zap[...]kich lekarzy - P[...] współpracy. Jeżeli [...] możliwości, lub n[...]żeć do PTMLu, to [...]simy zgłosić się do [...]ne statystyczne są [...]równo dla PTMLu ja[...]wek polonijnych w [...]

Zapraszamy do w[...]

Władysław MIECZ[...]
prezes [...]
Towarzystwa M[...]

SALON OPTYKI

Przy ul. Pilies (Zamkowej) otwarto nowy prywatny salon optyki „Rega". Sprzedaje się tu najmodniejsze szkła i oprawki, m.in. słynnej firmy [...] Lomb". Lekarz na [...] la konsultacji. Salon [...]bo np. oprawka k[...] do 60 USD, linzy [...] szkła 20—50 USD.

Wywiad J. Mincewicza dla „Kresów"

WARSZAWA (kor. ELTA A. Degutis). Co dwa tygodnie jako dodatek do katolickiej gazety „Słowo Powszechne" ukazują się „Kresy", redagowane przy udziale Federacji Organizacji Kresowych. 18 marca ukazał się drugi jego numer, w którym publikuje się rozmowę z prezesem Związku Polaków na Litwie Janem Mincewiczem. Jest ona zatytułowana „By pojawiła się nadzieja".

Na pytanie, dlaczego Polacy poparli A. Brazauskasa, przywódca Polaków Litwy powiedział, że „jest on bardzo rzeczowym człowiekiem, trzeźwo i realistycznie patrzącym na sytuację zarówno polityczną, jak gospodarczą. Powszechnie uważa się, że ta trudna sytuacja, w jakiej znajduje się obecnie Litwa, to „zasługa" poprzedniej ekipy rządzącej. Sajudis obiecywał złote góry, a stało się całkowicie odwrotnie: musiał więc odejść, po prostu skompromitował się. Lozoraitis miałby większe szanse wygrania, gdyby nie poparł go Landsbergis, bo to stanowiło dowód, że jest to ten sam kierunek. Częścią polityki Sajudisu była też eskalacja konfliktów polsko-litewskich. Im po prostu potrzebny był wróg, przeciwko któremu można by zjednoczyć naród. Miał to być sposób, aby ludzie nie pytali, dlaczego półki są puste, by mieli gdzie zwrócić swój gniew: „oto Polacy, oto autonomiści, którzy są wokół Wilna, którzy nam źle życzą". Można więc powiedzieć, że prawie cała Litwa poparła Brazauskasa, a Polacy głosowali tak, jak większość mieszkańców republiki. Było to głosowanie nie tyle za postkomunizmem, co przeciw Sajudisowi.

— Przygotowywana jest wizyta premier Suchockiej na Litwie. Czy władze RP przeprowadzają jakieś konsultacje ze Związkiem czy innymi organizacjami polskimi?

— Niestety, nie. Podobnie jak rok temu przed podpisaniem deklaracji o wzajemnych stosunkach, także i teraz ten traktat, który ma być podpisany, nie jest nam znany. A przecież nasza sytuacja, Polaków na Wileńszczyźnie, powinna być w nim uwzględniona. I możliwie, że będzie, ale my tego nie wiemy. Ubiegamy się o spotkanie z panią premier. Złożyliśmy pismo w tej sprawie, podpisane nie tylko przez ZPL, lecz przez siedem organizacji polskich. Nie zostaliśmy, jak dotąd, zaszczyceni takim spotkaniem.

Jan Mincewicz wyszczególnił podstawowe postulaty Polaków na Litwie: przede wszystkim idzie nam o zapewnienie praw gwarantowanych mniejszościom we wszystkich układach międzynarodowych. Jedną z ważnych spraw jest wyższa uczelnia. Nasz uniwersytet w Wilnie działa od dwóch lat jakby zawieszony w powietrzu, bez podstaw prawnych i finansowych, bez lokalu. Nie jest nawet zarejestrowany, a więc oficjalnie nie istnieje. Druga — to sprawa języka, np. pisownia nazwisk.

— Podobno zostało to już pozytywnie uregulowane?

— Jak tam pozytywnie?! Nasze imiona i nazwiska możemy napisać w brzmieniu polskim, ale litewskim alfabetem. I to musimy udowodnić jakimś dokumentem, że wcześniej taka była ich pisownia. Wielu ludzi takich dokumentów nie jest w stanie przedstawić, bo się nie zachowały. Nazw miejscowości również nie można pisać po polsku. A od momentu, gdy zostały rozwiązane polskie rady rejonowe, nawet w polskich szkołach cała dokumentacja prowadzona jest po litewsku, również obrady rad pedagogicznych, ogłoszenia, napisy informacyjne.

Nagminnym zjawiskiem jest, że w polskich parafiach pracują litewscy księża. W Katedrze Wileńskiej dotychczas nie ma polskiej Mszy Św. czy innych nabożeństw. Jest to krzycząca niesprawiedliwość. Ja sam podpisywałem akt żądający przywrócenia katedry celom kultowym. O oddanie katedry walczyli wszyscy — i Litwini, i Polacy. A potem w dniu uroczystego otwarcia nie padło ani słowa po polsku. W katedrze znajdują się relikwie św. Kazimierza. Czy mamy zgodzić się, że Polacy [...] nic wspólnego ze [...]rzem? Przecież był [...] la polskiego, urodzi[...]kowie, a i sama kate[...] wezwaniem św. Sta[...] kupa krakowskiego.

I w tej sytuacji [...] ciec Św. Chciałoby [...] z tym pewne nad[...] to bardzo trudne. P[...] pytaniach otrzymali[...] mu oficjalną odpowie[...]rębnego spotkania [...] nie będzie. Powoła[...]cielno-państwowy ko[...]zacyjny do przygo[...]ty, oczywiście czys[...] My również powoł[...]tet i czynimy przyg[...] jak najgodniejszego [...] Ojca Św., ale nie be[...] jaki będzie ten nas[...]

Naszymi problem[...] się interesuje. Nie [...] również zrozumieni[...] dzie polskiej w W[...] w sprawie uniwersy[...] da nie popiera nasz[...] prostu ambasada [...]cowych Polaków, nie [...] się ze Związkiem, w[...] za naszymi plecami[...] Jan Mincewicz.

Książeczka ubezpieczeniowa zamiast książeczki pracy

„Słyszałem, że książeczki pracy wszystkich zatrudnionych w przedsiębiorstwach, organizacjach będą wymieniane na świadectwa o ubezpieczeniu. Jak to się ma odbywało?

Czesław M., Wilno"

Rzeczywiście, taka wymiana stopniowo czeka wszystkich pracujących. Już w maju 1991 roku Rada Najwyższa Litwy przyjęła ustawę „O państwowym ubezpieczeniu społecznym" i w związku z tym zobowiązała Ministerstwo Ochrony Społecznej do 31 grudnia br. przygotować i do wydania każdej ubezpieczonej osobie dokumentu o wciągnięciu na ewidencję państwowego ubezpieczenia społecznego. Właśnie takim dokumentem jest świadectwo o ubezpieczeniu, potocznie zwane książeczką ubezpieczeniową. Zgodnie z art. 13 ustawy „O umowie o pracę" każda podejmująca pracę osoba powinna to świadectwo okazać pracodawcy, zamiast byłej książeczki pracy. W uchwale rządu Litwy z 23 grudnia 1991 r. zatwierdzono zasady ewidencji osób ubezpieczonych. Odtąd prawo do otrzymania wypłat socjalnych (emerytur, zasiłków, w tym z racji czasowej niezdolności do pracy, ciąży, połogu, urlopu wychowawczego i in.) jest uzależnione nie od stażu pracy osoby jak było dawniej, lecz od stażu ubezpieczenia, tj. od długości terminu, w ciągu którego ubezpieczona osoba płaciła składki ubezpieczeniowe. **Świadectwo o ubezpieczeniu jest podstawowym dokumentem, potwierdzającym staż ubezpieczeniowy osoby, sumę opłat i inne dane.**

Kto otrzymuje takie świadectwo? Przede wszystkim wszyscy pracownicy przedsiębiorstw, instytucji, organizacji zatrudnieni zgodnie z umową o pracy. Przy tym nie ma znaczenia forma własności takich przedsiębiorstw: państwowe, akcyjne, prywatne itd. Poza tą kategorią osób świadectwa otrzymują następujące kategorie obywateli: deputowani lub posłowie do Sejm otrzymujący wypłatę w miejscu podstawowej pracy, członkowie stowarzyszeń gospodarczych i spółek rolniczych otrzymujący w nich dochody wg umowy o pracę, akcjonariusze mający dochody w spółce akcyjnej; członkowie kolegium adwokackiego: właściciele przedsiębiorstw indywidualnych; chłopi i pełnoletni członkowie ich rodzin, pracujący na gospodarstwie, nawet własnym; pracownicy organizacji zmilitaryzowanych (ochrony przeciwpożarowej, służb ratowniczych i in.).

Człowiek podejmujący pracę po raz pierwszy powinien otrzymać takie świadectwo w ciągu tygodnia od pierwszego dnia zatrudnienia. Data zatrudnienia staje się początkiem ubezpieczenia. Dokładna nazwa miejsca pracy, nazwa zawodu, suma płacy zarobkowej, podlegającej opodatkowaniu za określony okres i inne dane zostaną wpisane do świadecwa. Muszą być dwa egzemplarze kartki określonej formy, przechowywane w instytucjach ubezpieczeniowych. Świadectwo daje się na ręce osobie ubezpieczonej. Raz do roku (zazwyczaj w końcu), a także w przypadku zmiany zawodu, zmiany taryfy opłat, miejsca pracy osoba ubezpieczona powinna przedstawić je pracodawcy (zazwyczaj do działu personalnego) w celu dokonania odpowiednich wpisów.

Dotyczy to też zmiany miejsca pracy. W przypadku zwolnienia wskazuje się datę, od której pracownik danego przedsiębiorstwa nie ubezpiecza się. Na przykład nastąpiło zwolnienie z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa lub redukcji etatów. Dzień, w którym zaprzestaje się wypłacania średniego zarobku jest ostatnim dniem ubezpieczania się. Jeżeli osoba pracuje w kilku miejscach, to i wpisów dokonuje się w każdym miejscu pracy. Gdy się kończą kartki książeczki ubezpieczeniowej, to wkleja się dodatkowe kartki ustalonej formy. W razie niedokładnego wpisu danych, poprawek dokonuje administracja przedsiębiorstwa, w którym zrobiono wpisy. Warto zaznaczyć, że przepisy zabraniają powoływać się na zeznania świadków. W przypadku zgubienia lub zniszczenia książeczki, właściciel otrzymuje dublikat.

Widocznie interesuje czytelnika, kiedy stanie się on właścicielem takiej książeczki, którą m.in. w krajach Europy posiadają wszyscy pracujący. Ustalono, że książeczki pracy będą wymieniane na ubezpieczeniowe od 1 stycznia 1993 r. do 31 grudnia 1993 r. W każdym przedsiębiorstwie lub instytucji zatroszczą się o to pracownicy miejskiego bądź rejonowego oddziału Zarządu Państwowego Ubezpieczenia Socjalnego („Sodrá"). Kierownicy przedsiębiorstw także wyznaczają pracowników odpowiedzialnych za tę wymianę, z reguły jednego inspektora działu kadr.

Administracja przedsiębiorstwa ma obowiązek powiadomienia wszystkich pracowników o zasadach i terminach wymiany, umieszczając informacje na widocznym miejscu. W książeczce pracy każdego pracownika w 3-ciej rubryce rozdziału „Dane o pracy" należy dokonać następującego wpisu: „Zaprzestano dokonywania wpisów w książeczce pracy. Wydano świadectwo państwowego ubezpieczenia socjalnego (seria, numer, data)". W rubryce 4 wpisuje się uzasadnienie prawne wymiany: „Uchwała rządu Republiki Litewskiej nr 584 z 23.12.91".

Pracownikowi „Sodry" administracja przekazuje wszystkie książeczki pracy. Dopisuje on w nich właśnie serię, numer i datę wydawanego świadectwa, potwierdzając to swym podpisem. Następnie wypełnia się samo świadectwo. Pod rubryką „kod ubezpieczonego", wpisuje się kod wskazany w dowodzie osobistym obywatela Republiki Litewskiej. Inne dane wpisuje się również z dowodu osobistego, dlatego należy go mieć w dniu zamiany ze sobą. Po wypełnieniu innych dokumentów ewidencyjnych każdemu pracującemu bezpłatnie wręcza się świadectwo, czyli książeczkę ubezpieczeniową. Osoby, które nie mogły przybyć do przedsiębiorstwa w czasie wymiany mogą odebrać świadectwa w swoim rejonowym oddziale „Sodry". Wraz ze świadectwem osobie zwraca się jej książeczkę pracy. Należy ją zachować do chwili naliczenia emerytury, gdyż jest to jedyny dokument, potwierdzający wasz staż pracy. Powyższe zasady zamiany stosuje się w Litwie wobec wszystkich kategorii pracowników bez wyjątku. W tym także wobec pracujących emerytów.

Jak już wspomniałem, książeczki pracy będą wymieniane na świadectwa bezpłatnie. Tylko osoby podejmujące pierwszą pracę powinny zapłacić 100 talonów. Za dublikat świadectwa — 200 talonów.

Może się stać, że pracownik się zwolni, a książeczka pracy zostanie w przedsiębiorstwie. W takich przypadkach warto wiedzieć, że ustalono 50-letni termin ich przechowywania, po czym podlegają zniszczeniu. Co się tyczy właścicieli przedsiębiorstw indywidualnych, chłopów i pełnoletnich członków ich rodzin pracujących na gospodarce, to książeczki pracy zamienia się im tylko, jeżeli wskazane osoby są zarejestrowane w wydziale ubezpieczenia społecznego w miejscu zamieszkania i, ma się rozumieć uiszcza opłaty ubezpieczeniowe.

Tak więc książeczki pracy odchodzą w przeszłość, pozostając jednak ważnym i niezbędnym dla każdego pracującego dokumentem. Na zakończenie dodam, że szczegółowej informacji można zasięgnąć w rejonowych i miejskich wydziałach „Sodry" (Wilno, tel.: 73-47-29; 76-23-18).

Antoni KWIATKOWSKI,
prawnik

NA MARGINESIE WIZYTY PRZEDSTAWICIELI WŁADZ RL W REJONIE ŚWIĘCIAŃSKIM

Spotkanie ciekawe, życie — mniej

Jak już informowała nasza gazeta, w ubiegły piątek do Święcian przybyli: przewodniczący Sejmu Republiki Litewskiej ČESLOVAS JURŠĖNAS, poseł na Sejm, przewodniczący Państwowej Komisji Problemów Regionalnych ROMUALDAS OZOLAS, minister rolnictwa RIMANTAS KARAZIJA i inne osobistości oficjalne z wyższych sfer władzy. W szczelnie wypełnionej sali posiedzeń rady rejonowej spotkali się oni z miejscowymi deputowanymi, kierownikami rejonowych organizacji, przedstawicielami partii i ruchów, społeczeństwa.

Zagajając naradę, przewodniczący rady rejonowej **Algimantas Linkus** stwierdził, że potrzeba takiego spotkania dojrzewała już dawno i przeprowadza się je w ramach problemów, jakie mają przed sobą rejony Litwy Wschodniej.

Najpierw postanowiono wysłuchać gospodarzy. Naczelnik rejonu **Kęstutis Trapikas** zaczął wyszczególniać trudności, charakterystyczne nie tylko dla regionu: głęboki kryzys gospodarczy (przedsiębiorstwa nie są obciążone, pracują zasadniczo w 20 proc. swych mocy), wzrastające bezrobocie i inflacja, ślizgająca się reforma rolna, zubożenie i apatia mieszkańców itp. Słowem, biedy znane. Novum w wypowiedziach naczelnika było to, aby nadać rejonowi status wolnej strefy gospodarczej. K. Trapikas usiłował uzasadnić tę propozycję tym, że nawiązywane są już kontakty z włoskimi i innymi zagranicznymi biznesmenami, że w sąsiedztwie jest Białoruś, z którą można nawiązać wymianę i handel, że przez terytorium rejonu przebiega linia kolejowa Petersburg — Warszawa, że w Podbrodziu po odejściu wojsk rosyjskich zwolniło się wiele pomieszczeń magazynowych, które można wykorzystać do celów handlowych i składowania gotowej produkcji miejscowych przedsiębiorstw przemysłowych.

Jednakże produkować i handlować nie pozwala brak środków pieniężnych i materiałowych. Ziemia też jest uboga, nie można od niej spodziewać się dobrych plonów. Rząd natomiast pozbawił nie wiadomo dlaczego nawet dotacji rejon święciański. Jak dalej żyć? To niespokojne pytanie zabrzmiało też w wystąpieniu kierownika rejonowego wydziału rolnego **Juozasa Verikasa**, który zapewnił, że siewy wiosenne odbędą się, intensywnie szykują się do niego i farmerzy, i spółki, ale odczuwa się ostry brak części zamiennych do sprzętu technicznego, nawozów mineralnych, chemikaliów, paliw. Prócz tego wszystko jest tak drogie, że nieodzownie wpłynie to na koszty własne produkcji rolnej. W rejonie o czwartą część zmniejszyło się pogłowie bydła. To, czego nie wyprzedano za granicę, nie wywieziono do zakładów przetwórczych, postarają się tu rolnicy utrzymać do lata. Naturalnie, że produkuje się znacznie mniej mięsa i mleka, artykuły te ciągle drożeją.

Wiosna napawa hodowców zwierząt dobrą nadzieją, natomiast rolnicy niepokoją się: nie ma gwarancji, że wystarczy zapasów paliwa. „Lietuvos kuras", monopolista w jego zaopatrzeniu, nie daje takich gwarancji nawet w wypadku natychmiastowych rozliczeń. Nie rozstrzyga się również problemów zwrotu ziemi ich prawowitym gospodarzom. Potrzebne są pilne dokumenty prawne, z których przyjęciem Sejm nie śpieszy.

Minister Rolnictwa **Rimantas Karazija** poparł myśl Trapikasa w sprawie wolnej strefy i zapewnił, że ze strony rządu nie będzie przeszkód. Oby tylko była robota...

Przejście do systemu rynkowego ostro przeżywa cała Litwa. Rosną ceny, które bezpośrednio zależą od energetyki. Można byłoby wymieniać płody rolne na nośniki energii ze wschodnimi sąsiadami, ale tych płodów zaledwie już wystarcza sobie na wyżywienie. A co będzie dalej — tego nikt nie wie. Jasne jest jedno, że własne problemy trzeba będzie rozwiązywać samym. Wniosek ministra nie wzbudzi optymizmu na sali.

Pewne ożywienie wśród zebranych nastąpiło, gdy głosu udzielono przewodniczącemu Państwowej Komisji Problemów Regionalnych **Romualdasowi Ozolasowi**. Szczególnie po słowach, że Litwini nie powinni czuć się mniejszością narodową, nawet jeżeli w pewnej części Litwy są takową. Ale Ozolas nie wyjaśnił, jak powinni czuć się tak zwani innojęzyczni.

Przewodniczący Sejmu **Česlovas Juršėnas** często bywa w Święcianach, stale obcuje z ludźmi, więc nie powtarzał tego, o czym mówił wielokrotnie, lecz od razu przystąpił do odpowiedzi na pytania. Wpłynęło ich sporo, podobnie jak i do obecnych tu ministrów.

Po przerwie przedstawiciele rządu, posłowie na Sejm kontynuowali spotkanie w sekcjach. Kontynuowano rozmowy w poszczególnych kwestiach: rolnictwa, kultury, oświaty, przemysłu, bytu i in.

Po wyjeździe gości poprosiłem o wrażenia z narady niektórych obecnych na niej. „Ulżyliśmy sercu, ale lżej nie jest i nie będzie" — taki jest ogólny wniosek. Nie należało też spodziewać się czego innego. Jak powiedział jeden z rozmówców, nasze życie obecnie jest podobne do sytuacji człowieka, który wpadł do wody. Jeżeli umiesz pływać, to wydostaniesz się na brzeg. A jeśli nie... Ta wypowiedź nie wymaga komentarzy.

Nikolaj NIEZAMOW
Rej. święciański

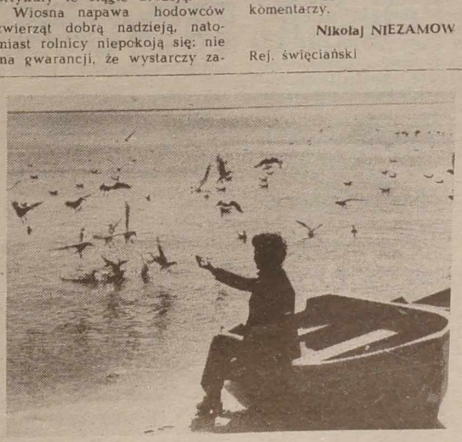

Wiosna nad jeziorem. Fot. M. Baranauskas

Spotkanie w Brukseli

Minister ochrony kraju Republiki Litewskiej Audrius Butkevičius z roboczą wizytą przebywa w Brukseli. 23 marca w siedzibie NATO spotkał się z szefem europejskich sił zbrojnych NATO generałem Schalitzem. Podczas spotkania minister poinformował generała o wycofaniu wojsk rosyjskich z terytorium Litwy, mówił o współpracy Republiki Litewskiej i NATO według programu Północnoatlantyckiej Rady Współpracy.

W Brukseli przewidziane są również spotkania z kierownictwem politycznym NATO, odwiedzenie Stuttgartu, gdzie się mieści kierownictwo jednostek wojskowych USA w Europie. 29 marca minister A. Butkevičius weźmie udział w posiedzeniu ministrów obrony Północnoatlantyckiej Rady Współpracy.

(ELTA)

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ
Nr 137 Z 4 MARCA 1993 R.

O pilnych pracach w zakresie reformy ziemi na rok 1993

W celu zapewnienia wiosną 1993 r. odpowiedniego wykorzystania ziemi o przeznaczeniu rolniczym, jak też uregulowania procesu reformy ziemi, rząd Republiki Litewskiej **postanawia:**

1. Częściowo zmieniając uchwałę nr 423 rządu Republiki Litewskiej z 12 października 1991 r. „O opracowaniu projektów urządzenia terenu zgodnie z reformą ziemi oraz zatwierdzeniu metodyki ich uzasadnienia ekonomicznego dla miejscowości wiejskich" (Dz. U., 1992, nr 1—13; nr 27—786):

1.1. część drugą punktu 2.10. dać w następującym brzmieniu:

„Pozostałym osobom, które reprywatyzowały ziemię w naturze w celu założenia prywatnego gospodarstwa, ziemię przydziela się powtórnie po rozpatrzeniu w zarządach rejonowych wstępnych projektów urządzenia terenu zgodnie z reformą ziemi;

1.2. w punkcie 2.20 skreślić słowa „dzierżawy ziemi państwowej".

2. Ustalić, że:

2.1. podejmuje się decyzje w sprawie przywrócenia prawa własności na ziemię dotyczące:

2.1.1. osób, których była posiadłość ziemska włączona została do ziemi wykupywanej przez państwo (włącznie z osobami pragnącymi odzyskać ziemię, którym zgodnie z kolejnością pretendentów, ustaloną w uchwale rządu Republiki Litewskiej z 9 lipca 1992 r. „O realizacji dalszych prac z zakresu reformy ziemi i projektowania urządzenia terenu" (Dz. U. 1992, nr 26 –768 w pożądanej miejscowości ziemi nie wystarcza, za zgodą tych osób, jak też osobom, które za posiadaną prywatną ziemię proszą kompensaty. Osoby te otrzymują kompensatę w trybie ustalonym przez uchwałę nr 344 rządu Republiki Litewskiej z 12 maja 1992 r. „O zatwierdzeniu trybu obliczania, wypłaty i ewidencji kompensat za wykupywaną przez państwo ziemię i las oraz rozliczenia z państwem za kupowaną w miejscowości wiejskiej ziemię, las i zbiorniki wodne" (Dz. U., 1992, nr 23—678);

2.1.2. osób, których była posiadłość ziemska znajduje się na ziemi, przejmowanej w trybie ustalonym w uchwale nr 849 rządu Republiki Litewskiej z 9 listopada 1992 r. „O zatwierdzeniu tymczasowego regulaminu przejmowania i przydziału działek ziemi dla potrzeb państwa" (Dz. U., 1992, nr 35—1075) dla potrzeb państwa lub społeczeństwa, przy wykupie tej ziemi według obliczonej nominalnej indeksowanej ceny ziemi o przeznaczeniu rolniczym lub lasu, zanim ukształtowana zostanie cena rynkowa prywatnej ziemi lub lasu;

2.1.3. osób, reprywatyzujących ziemię w naturze w celu założenia prywatnego gospodarstwa według użytków rolnych, ukształtowanych we wstępnym projekcie zagospodarowania terenu zgodnie z reformą ziemi. Decyzje co do prawa własności na ziemię osób, zamieszkałych w osiedlach (nie na swej dawnej ziemi) podejmowane będą od października 1993 r., a osób, powracających na gospodarkę z miast i innych rejonów, dopiero po 1 roku pracy na przekazanej im do użytku ziemi;

2.1.4. pozostałym osobom, które reprywatyzowały ziemię lub las w naturze bądź równoważnej naturze, tylko na podstawie opracowanych, rozpatrzonych, uzgodnionych i zatwierdzonych w ustalonym trybie przez zarząd rejnowy kompleksowych projektów zagospodarowania terenu zgodnie z reformą ziemi;

2.2. zanim zostanie opracowany kompleksowy projekt urządzenia terenu zgodnie z reformą ziemi, ziemia o przeznaczeniu rolniczym, nie zwrócona lub w trybie ustawowym nie przekazana na własność prywatną, oddana zostanie do użytku na mocy decyzji zarządów rejonowych, rad gminnych o przydziale ziemi gospodarstwu indywidualnemu lub po zawarciu umów o dzierżawie ziemi państwowej. W tym celu:

2.2.1. zarządy rejonowe swymi decyzjami przydzielają działki do 2 hektarów na budowę domu lub gospodarczych czy produkcyjnych budynków osobom, zakładającym prywatne gospodarstwo, o ile tym osobom na wniosek gminnych służb reformy rolnej oraz instytutów opracowujących projekty urządzenia terenu zgodnie z reformą rolną ziemia zostanie zwrócona w naturze;

2.2.2. rady gminne w ciągu 2 tygodni od dnia uchwalenia niniejszej uchwały uzgadniają swe decyzje w sprawie przydziału ziemi ludności na gospodarstwo indywidualne. Powierzchnię i miejsce działek gospodarstwa indywidualnego ustala się w trybie przewidzianym przez uchwałę nr I—411 Rady Najwyższej Republiki Litewskiej z 26 lipca 1990 r. „O rozszerzeniu działek przyzagrodowych mieszkańców wsi", ustawy Republiki Litewskiej oraz uchwały rządu Republiki Litewskiej.

W prywatnej posiadłości ziemskiej, należącej do jednej rodziny oraz działce przydzielanej na gospodarstwo indywidualne, bądź w części ziemi, przydzielanej dla potrzeb służbowych ogólna powierzchnia użytków rolnych nie może być większa niż 2—3 hektary;

2.2.3. gminne służby reformy rolnej oraz najęte przez nie osoby mierzą i oznaczają nowe działki przydzielane pod gospodarstwo indywidualne lub udokładniają granice wcześniej przydzielonych na gospodarstwo indywidualne działek w miejscowości. Zaproszone do pomocy osoby prace z zakresu pomiaru, oznaczania granic działek i sporządzania ich planów wykonują na koszt osób korzystających z tych działek w trybie ustalonym przez Ministerstwo Rolnictwa;

2.2.4. gminne służby reformy rolnej w ciągu dwóch tygodni od dnia przyjęcia niniejszej uchwały rozpatrują podania w sprawię reprywatyzacji ziemi osób, zamierzających gospodarzyć od wiosny 1993 r., a także innych osób fizycznych i prawnych w sprawie dzierżawy ziemi o przeznaczeniu rolniczym, wydają decyzje w kwestii podań i opracowują projekty umów o dzierżawie ziemi państwowej.

Razem z ziemią dzierżawi się i lasy, jeśli się znajdują na dzierżawionej działce ziemi lub tworzą wraz z nią jednolity obszar ziemi, o ile te lasy mają być zwrócone pretendentowi lub sprzedane.

Ziemię o przeznaczeniu rolniczym dzierżawi się w następującej kolejności:

2.2.4.1. zamieszkałym na wsi osobom, zakładającym gospodarstwo prywatne, którym ma być zwrócona ziemia w tej miejscowości;

2.2.4.2. spółkom rolniczym oraz innym przedsiębiorstwom rolniczym;

2.2.4.3. innym osobom, zakładającym prywatne gospodarstwo z uwzględnieniem ich możliwości nabycia ziemi zgodnie z kolejnością, ustaloną w punkcie 2.2 uchwały nr 525 rządu Republiki Litewskiej z 9 lipca 1992 r.;

2.2.4.4. pozostałym osobom fizycznym i prawnym;

2.2.5. instytucje, opracowujące projekty zagospodarowania terenu zgodnie z reformą rolną:

2.2.5.1. kartografują granice obszarów ziemi, przydzielonej pod gospodarstwo indywidualne;

2.2.5.2. udokładniają wykupywane przez państwo i zwracane obszary ziemi przy budynkach produkcyjnych przedsiębiorstw rolniczych w trybie ustalonym w punkcie 1.6.2. uchwały nr 255 rządu Republiki Litewskiej z 9 lipca 1992 r.;

2.2.5.3. wspólnie z pretendentami ustalają i zaznaczają w planach zwracane im lub dzierżawione działki ziemi;

2.2.5.4. opracowują dane katastru ziemi niezbędne dla zawarcia umowy o dzierżawie ziemi państwowej;

2.2.6. kierownicy gminnych służb reformy rolnej wraz z osobami, które pragną wiosną 1993 r. założyć gospodarstwa prywatne oraz przedsiębiorstwami rolniczymi, pragnącymi wydzierżawić ziemię, do 31 marca 1993 r. zawierają umowy o dzierżawie ziemi państwowej.

W umowach o dzierżawie ziemi państwowej, zawieranych ze spółkami rolniczymi oraz innymi osobami, ma być wpisany warunek przerwania umowy o dzierżawie ziemi, na mocy którego dzierżawiona działka ziemi zostanie zwrócona w naturze na własność osobom, zakładającym gospodarstwo prywatne i zgodnie z wnioskiem gminnej służby reformy rolnej w sprawie zaspokojenia prośby tych osób we wskazanym czasie oddana do użytku — od 15 października 1993 r. — według trybu ustalonego w punkcie 2.5

Uchwały rz

uchwały nr 525 rządu Litewskiej z 9 lipca 19

2.2.7. gminne służby rolnej oraz instytucje wujące projekty zagosp nia terenu zgodnie ziemi wydzierżawione mi oznaczają w tymczasowymi znakami nymi oraz przedstawia dny materiał katastru nowym służbom zagosp nia terenu;

2.3. osoby, które mię na własność pryw gą ją wydzierżawić w inny sposób przek nie z trybem ustalonym wale nr 856 rządu Re tewskiej z 16 listopada „O trybie i warunkach zania, oddania w za dzierżawę działek pryw mi (lasu)" (Dz. U., 19 —1079).

3. Zlecić Ministerstw ctwa i zarządom rejo 10 kwietnia 1993 r. dziły, czy uzasadnione zje służb gminnych le ziemi na gospodarstw widualne dla ludności ski gminnych służb refor nej w sprawie uwzględ dań na nabycie ziem założenia gospodarstw nego osób nie zamiesz na stałe w miejscowości skich i poczynić kroki nięcia wykrytych nar

4. Ministerstwo Roln 1 czerwca 1993 r. ma dzić harmonogramy wy etapów prac z zakres my ziemi oraz ustalić przygotowania i zatw kompleksowych projekt dzenia terenu zgodnie z mą ziemi. Przy sporządz monogramów kompleksow jekty urządzenia teren nie z reformą ziemi wszystkim opracowuje byłych gospodarstw wyprowadzających now ki, naukowych i do nych. Terminy zatw powyższych projektów na lata.

Pr

Bronislovas LU

Minister rolnictwa
Rimantas KARAZ

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ
Nr 159 Z 12 MARCA 1993 R.

O tworzeniu wolnych stref gospodarczych

W celu przyciągnięcia do Republiki Litewskiej zagranicznego kapitału i doskonalszej technologii, zachęty do nabycia nawyków kierowania produkcją i ich doskonalenia, wytwarzania towarów nadających się do eksportu, tworzenia nowych stanowisk pracy, aktywizowania rozwoju społeczno - gospodarczego niektórych regionów Litwy, rząd Republiki Litewskiej **postanawia:**

1. Ustalić, że:

1.1. wolne strefy gospodarcze w Republice Litewskiej tworzone są, gdy rząd Republiki Litewskiej przyjmie osobną uchwałę w sprawie tworzonej konkretnej strefy i zatwierdzi jej granice. Założycielami wolnych stref gospodarczych mogą być przedsiębiorstwa i organizacje Republiki Litewskiej i krajów zagranicznych oraz różnorodne ich zjednoczenia (stowarzyszenia), jak też samorządy miejskie i rejonowe. Wolne strefy gospodarcze tworzy się tylko za zgodą samorządów miejskich i rejonowych.

Za wolną strefę gospodarczą (produkcja, eksport, handel zagraniczny, banki, instytucje kredytowe, parki naukowo-technologiczne i in.) uważa się oddzieloną granicami, nie zasiedloną część (z wyjątkiem parków naukowo - technologicznych) terytorium Republiki Litewskiej, na którym można prowadzić różnorodną działalność gospodarczą, jakiej nie zabraniają ustawy Republiki Litewskiej i uchwały rządu Republiki Litewskiej (z wyjątkiem handlu detalicznego);

1.2. towary, wwożone do wolnych stref gospodarczych z krajów zagranicznych i wywożone z tych stref do krajów zagranicznych pod względem ceł eksportowo - importowych (jeżeli na towary ustalone jest cło) i innych opłat uważane są za znajdujące się poza obrębem obszaru celnego Republiki Litewskiej;

1.3. wobec towarów, wwożonych do stref gospodarczych z krajów zagranicznych i wywożonych z tych stref do krajów zagranicznych (z wyjątkiem towarów, które zabrania się wwozić do Republiki Litewskiej i wywozić z niej), nie są stosowane ograniczenia dotyczące ilości i wartości;

1.4. wobec towarów, wywożonych z obszaru celnego Republiki Litewskiej do wolnych stref gospodarczych, jak też wwożonych z tych stref do obszaru celnego Republiki Litewskiej stosowane są wszystkie ustalone przez Republikę Litewską ograniczenia ilościowe i pobiera się za nie cło;

1.5. przy wwożeniu do obszaru celnego Republiki Litewskiej towarów z wolnych stref gospodarczych cło pobiera się tylko za tę część towarów i majątku, która została wyprodukowana za granicą i wwieziona do wolnych stref gospodarczych. Towary, wywożone z tych stref i wwożone do nich powinny być deklarowane i przedstawiane w ustalonym trybie do kontroli celnej;

1.6. wobec towarów przewożonych z krajów zagranicznych do wolnych stref gospodarczych przez obszar celny Republiki Litewskiej stosuje się procedurę tranzytu;

1.7. towary, wwożone do wolnych stref gospodarczych z krajów zagranicznych i wywożone z tych stref do krajów zagranicznych, wciągane są do statystyki importu i eksportu Republiki Litewskiej;

1.8. przedsiębiorstwa i organizacje znajdujące się w wolnej strefie gospodarczej mają prawo dokonywać operacji wymiany i pośrednictwa, jeżeli chodzi o towary (świadczone usługi) tylko w tej strefie;

1.9. założyciel wolnej strefy gospodarczej — podmiot gospodarczy — otrzymuje pełnomocnictwa i zostaje administratorem wolnej strefy gospodarczej, odpowiedzialnym za prowadzoną w niej działalność, regulowaną statutem tej strefy.

Prócz tego administrator wolnej strefy gospodarczej jest odpowiedzialny za ograniczenie wolnej strefy gospodarczej od obszaru celnego Republiki Litewskiej i zainstalowanie punktów przepustowych zgodnie z wymaganiami Departamentu Ceł Republiki Litewskiej, opracowuje i realizuje strategię rozwoju strefy, rozpatruje i ocenia oferty inwestorów Republiki Litewskiej i zagranicznych, ustala strukturę organizacyjną i administracyjną strefy, przepisy porządku wnętrznego, zawiera z p tami gospodarczymi Re Litewskiej i zagranicznymi wy o współpracy, dzier in., rozstrzyga kwestie wania do różnych zjed (stowarzyszeń);

1.10. w wolnych strefach podarczych wobec pod gospodarczych stosuje się podatkowe, jeżeli prze ustawy Republiki Litewskiej zatwierdzone przez rząd R liki Litewskiej statuty nej wolnej strefy gosp

1.11. statut wolnej strefy podarczej może anulować Republiki Litewskiej, jeżeli łalność tej strefy narusza wy Republiki Litewskiej rza zagrożenie dla intere ństwa.

2. Uważać za celowe nie wolnych stref gospo na lotniskach w Kownie lach (Zokniai) i Kiejdan też wolne strefy gosp Kowieńskiego Parku Nauk Technologicznego, miast (na terytorium byłego wego Miasteczka Połow miasta Kłajpedy.

3. Uznać za nieważn 3 uchwały rządu Republiki wskiej nr 399 z 28 maja „O utworzeniu terytorium nej przedsiębiorczości rodowej w Kłajpedzie" 1992, nr 20—609).

Pr

Bronislovas

Minister gosp
Julius VE

Kto poniesie koszty

Przewodniczący zarządu Banku Litewskiego R. Visokavičius, który w poniedziałek został zatwierdzony na to stanowisko, zamierza przerwać dochodzenie dotyczące skandalicznej sprawy emisji litów, bowiem nie ma nadziei, że wygra. Ciekawe jednak, kto pokryje koszty tej nieudanej operacji. Najprawdopodobniej podatnicy. Na pytanie, kiedy zostanie wprowadzony lit, przewodniczący nie mógł na razie dać żadnej odpowiedzi. Natomiast na pytanie dziennikarza, czy jest bogatym człowiekiem, pan Visokavčius odpowiedział: jestem bardzo bogaty. Mam żonę, córkę, syna, zięcia i wnuka.

Inf. wł.

A po co nam ta Europa?

(Dokończenie ze str. 4)

...sy ogłosić akcję zbierania podpisów w celu domagania się ...wiązania Rady Europy za ...reklamowanie podobnych niekorzystnych dla Litwy idei.

Wracając do publikacji pana Valdasa Banaitisa, chcę zwrócić uwagę, że bezpodstawnie podejrzewa mnie o ...zbyt uważne czytanie ustaw. Nie moja wina, że w ustawie z dn. 29 stycznia 1991 r. „O ...zmianie Ustawy Republiki Litewskiej o mniejszościach narodowych" w art. 4 i 5 mówi się, że w lokalnych urzędach i organach jednostek administracyjno-terytorialnych, w których zwarcie mieszka jakakolwiek mniejszość narodowa, obok języka państwowego używa się języka tej mniejszości, w ...języku obok języka litewskiego mogą być dokonywane ...napisy informacyjne.

Osobiście to słowo „obok" w ustawie zamieniłbym na „na równi". To bardziej odpowiadałoby standardom europejskim i do czegoś zobowiązywało. Dzisiejsza ustawa nikogo do niczego nie zobowiązuje, ma raczej tylko cel propagandowy. Co się tyczy statusu języka państwowego, to jest on określony inną ustawą i nie ma sensu obawiać się o nie przestrzeganie tej ustawy. Zresztą do tego są stworzone specjalne instytucje państwowe.

I ostatnie, co zmusza mnie koniecznie ustosunkować się do publikacji pana Valdasa Banaitisa, to jego rozumowania co do języka procesu sądowego. Zgodnie z Konstytucją jest nim język litewski i nie ten problem zaostrzyłem w swej publikacji, ale katastrofalny stan tłumaczeń i tłumaczów. Natomiast to, co proponuje mój oponent, nie tylko jest nie do rzeczy, ale i antykonstytucyjne, przeciwprawne. Może ono wprowadzić w błąd czytelników gazety. Dlatego ten moment wymaga szerszego komentarza.

Osobom nie znającym języka litewskiego p. Valdas Banaitis proponuje zadbać o tłumacza. Otóż zgodnie z art. 117 Konstytucji o to powinien zadbać sąd. Korzystać bezpłatnie z usług tłumacza w tym przypadku jest prawem konstytucyjnym każdego, kto występuje jako ta czy inna strona w procesie sądowym. Prawo to przysługuje jak oskarżonemu, tak i poszkodowanemu, jak powodowi tak i pozwanemu. Ważne ono jest nie tylko przy rozstrzyganiu spraw karnych, ale i wszystkich innych. Przysługuje ono zarówno obywatelom Republiki Litewskiej, jak i obywatelom innych państw czy osobom bez obywatelstwa. Tłumaczenie to nie tylko jest bezpłatne, ale powinno być kwalifikowane. Jeżeli tłumacz nie posiada odpowiednich kwalifikacji i nie zadowala strony zainteresowanej, ta ostatnia może zgłosić przed sądem jego odwołanie.

Wart ubolewania jest „wniosek racjonalizatorski" pana Valdasa Banaitisa, żeby sami sędziowie byli tłumaczami. Otóż ci sędziowie, którzy tak postępują, powinni być wypędzeni z sądu, gdyż ustawa kategorycznie zabrania sędziemu rozpatrywać sprawę, w której on jednocześnie występował jako tłumacz. (Patrz art. 19 Kodeksu Postępowania Cywilnego i art. 29 Kodeksu Postępowania Karnego Republiki Litewskiej).

Wszystkie naruszenia związane z udziałem tłumacza albo rozpatrzenie sprawy bez udziału tłumacza, gdzie to było niezbędne, jest bezwarunkowym powodem do uchylenia wyroku czy orzeczenia sądu przez sąd wyższej instancji. O tym należy wiedzieć i korzystać z tego prawa.

Co do możliwości używania w sądach języków mniejszości w rejonach ich zwartego zamieszkania, to powtarzam jeszcze raz, że to nie przeczy standardom europejskim, Europejskiej Karcie Języków Regionalnych i Mniejszościowych. Z tym jednak nie zgadza się pan Valdas Banaitis. Cóż na to poradzić? Zostaje czekać, aż i Litwa będzie państwem europejskim. Nie można przecież żyć w Europie i nie być Europejczykiem.

Józef TOMASZEWICZ,
sędzia Sądu Najwyższego
Republiki Litewskiej

Białoruskie święto — na Litwie

25 marca Białoruś obchodzić będzie 75 rocznicę proklamowania niepodległości. Święto są...dów obchodzone też będzie na Litwie, gdzie według danych ostatniego spisu mieszka około ...0 tys. Białorusinów.

O jubileuszowych imprezach poinformował ELTA przewodniczący rady koordynacyjnej litewskich organizacji białoruskich Walentin Stech.

We czwartek w Bibliotece Narodowej M. Mažvydasa otwarta zostanie wystawa białoruskich wydań. Zaprezentuje ona książki z różnych okresów, prawie — od utworzenia Białoruskiej Republiki Ludowej i czasów wcześniejszych do dnia dzisiejszego. Wystawa zapozna również z literaturą, książkami, wydawnictwami periodycznymi, drukowanymi na Litwie. 25 marca uroczysty wieczór z okazji 75 rocznicy niepodległości odbędzie się w litewskim Domu Pracowników Sztuki. W akademii wezmą udział członkowie białoruskiego parlamentu, przedstawiciele ministerstw kultury, spraw zagranicznych. Podczas uroczystości wystąpi zespół dawnej muzyki i tańca „Banchetto Musicale" oraz goście z Białorusi — zespół muzyki dawnej „Cantabile". Odbędzie się kiermasz białoruskich upominków, rzeźb ludowych i książki. Wystawę swej twórczości przeprowadzą tu zamieszkali na Litwie białoruscy plastycy.

27 marca na Rossie odsłonięty zostanie pomnik braciom Iwanowi i Antonowi Łuckiewiczom. Pomnik działaczom białoruskiego odrodzenia narodowego stworzył rzeźbiarz Aleś Mi...k z Mińska. Na uroczystości te przybędzie delegacja białoruskiego stowarzyszenia „Batkauszczyna", a ...rodacy z Niemiec.

SPORT

ZAMACH STANU

No, i stało się! Międzynarodowa Federacja Szachowa (FIDE), która początkowo ogłosiła ultimatum dla uczestników finałowego meczu o szachowe mistrzostwo świata, nie doczekawszy się pozytywnego odzewu od zbuntowanych arcymistrzów, przedwczoraj podjęła decyzję o odsunięciu ich od tego spotkania. Jak wiadomo, F. Campomanes, jako przewodniczący FIDE, zażądał, by ten mecz odbył się w Manchesterze i znajdował się pod pieczą FIDE. G. Kasparow i N. Short sprzeciwili się, zdecydowali szukać wsparcia u Międzynarodowego Stowarzyszenia Arcymistrzów i sami sobie próbują znaleźć gospodarza spotkania. W poniedziałek ogłosili oni kupę ofert chętnych tego, a najbogatsi wyznaczają pulę nagród równą ponad 6 mln dolarów — 5 razy więcej niż proponuje FIDE, gdyby mecz odbył w Manchesterze.

Międzynarodowa Federacja Szachowa zdyskwalifikowawszy Kasparowa i Shorta ogłosiła, że zamiast ich spotkanie o mistrzostwo świata rozegrają Rosjanin A. Karpow i Holender J. Timman, których Short pokonał w półfinale i finale. Czy ci jednak się zgodzą? Najprawdopodobniej poczynią jednak solidarnościowy gest wobec swoich kolegów i rywali. Wtedy F. Campomanes znajdzie się w tarapatach nie lada.

Zauważmy, że od roku 1972 poza FIDE znajduje się Amerykanin R. Fischer. Trzeba też pamiętać, że do roku 1948 — to jest daty, kiedy w FIDE pojawili się szachiści radzieccy — organizacja nie posiadała żadnych proregatyw do organizowania meczów o mistrzostwa świata w szachach. Pojedynki o koronę były sprawą mistrza pretendentów i... sponsorów. Czyżby miały więc wrócić dawne porządki? W tym przypadku jednak aktualne stanie się pytanie: kto faktycznie ma prawo do tytułu mistrza świata — Kasparow czy Fischer?

ŁOTYSZE POWIEDZIELI „B"

W Ljublianie dobiegły końca hokejowe mistrzostwa świata grupy „C". Rewelacyjnie wypadli w nich debiutanci podobnego turnieju reprezentanci Łotwy. W wielkim finale zwyciężyli oni mistrzów krążka Ukrainy — 2:0, zdobywając złote medale, a zarazem prawo gry w roku przyszłym w grupie „B", jak też spróbować swych sił w turnieju eliminacyjnym do Igrzysk Olimpijskich w Lillehammer, wyznaczonym na jesień br.

NOSIŁ WILK, PONIEŚLI...

Do sporej sensacji doszło w ostatniej kolejce mistrzostw Italii. Nie znający przez 58 spotkań porażki AC Milan uległ minionej niedzieli jedenastce „Parmy" — 0:1.

Po raz ostatni w rozgrywkach Włoch AC Milan przegrał 19 maja 1991 roku. Poprzedni rekord należał do „Fiorentiny", która w latach 1955—1966 nie przegrała 40 spotkań z kolei.

Mimo porażki jedenastka z Mediolanu nadal pewnie prowadzi w tabeli. Po 24 meczach notuje ona 40 pkt (17 wygranych, 6 remisów i 1 porażka).

POTRZEBNA JEST PRACOWNICA DOMOWA

o delikatnym usposobieniu, która mogłaby opiekować się dwiema osobami (kobieta i mężczyzna) w wieku: 89 i 93 lat w Polsce, niedaleko Poznania. Musi rozmawiać po polsku i znać tradycje tego narodu. O uzyskanie szczegółowej informacji proszę zwracać się: Vilnius, Ukmerges 41-257, tel.: 35-31-07, 9-13 godz.

(Zam. 1864)

PO WYSOKIEJ CENIE SKUPUJEMY CZEKI INWESTYCYJNE na Wileńszczyźnie.

Zwracać się: Vilnius, Kalvariju 62 (naprzeciw rynku), tel. 73-21-72 od godz. 9 do 17.

(Zam. 1852)

Dzielnicowy sąd rejonu wileńskiego ORGANIZUJE AUKCJĘ.

Na sprzedaż będą wystawione samochody: ZIŁ 130B1, MMZ-45023, GAZ-53 „WOŁGAR", GAZ-53 AGB-18, autobus KABZ-685.

Zwracać się: Vilnius, tel. 75-15-89 od 9.00 do 18.00.

(Zam. 1875)

Dwa osobne mieszkania WYMIENIAMY na 4—5 pokojowe mieszkanie w centrum (bez pośredników).

Zwracać się: Vilnius, tel. 62-82-21.

(Zam. 1870)

SPRZEDAM

samochód VAZ-2108. (1992 roku. Listopad).

Zwracać się: Vilnius, tel. 58-82-66.

(Zam. 1871)

TURISTINĖ FIRMA
TRAVEL AGENCY

Erelis

Uwaga!

NA PROŚBĘ NASZYCH KLIENTÓW OD 11 MARCA ZACHODZĄ ZMIANY W ROZKŁADZIE NA TRASIE

WILNO—WARSZAWA—WILNO
Autokary „ORBISU"

Odjazd z Wilna	**Odjazd z Warszawy**
Hotel „Lietuva" 18.00 (czas litewski)	Sala Kongresowa 13.00 (czas polski)
Poniedziałek	Wtorek
Środa	Czwartek
Piątek	Niedziela

Cena biletów: w obie strony 30 USD;
w jedną 20 USD.

Autokary „ERELISU"

Odjazd z Wilna	**Odjazd z Warszawy**
Hotel „Lietuva" 18.00 (czas litewski)	Sala Kongresowa 21.00 (czas polski)
Wtorek	Środa
Czwartek	Piątek
Niedziela	Poniedziałek

Kasa Nr 1, kino „Pergalė", tel. 22-53-92.

WILNO—GDYNIA (GDAŃSK)—WILNO

Autokary „GROMADY"

Odjazd z Wilna	**Odjazd z Gdyni**
Hotel „Lietuva" 21.30 (czas litewski)	Dw. kolejowy 18.00 (czas polski)
Wtorek	Poniedziałek
Czwartek	Środa
Sobota	Piątek

Cena biletów: w obie strony 32 USD;
w jedną 17 USD

Kasa Nr 1, kino „Pergalė", tel. 22-53-92.

(Zam. 1847)

Wyjazdy handlowe!

DO POLSKI — 1, 6, 8, 14 kwietnia i później;

DO WĘGIER — 31 marca i 14 kwietnia;

DO SZWAJCARII (po samochody).

Zwracać się: Vilnius, ul. Bernardinu 8, tel. 61-31-06.

(Zam. 1837)

Firma państwowa „Atjauta"

zaprasza na trzy dni DO POLSKI w dniach 25, 27, 30 marca.

Cena 2500 talonów i 18 dolarów.

Zwracać się: Vilnius, Polocko 6, tel. 613-612

(Zam. 1834)

Po wysokiej cenie SKUPUJEMY CZEKI INWESTYCYJNE.

Rozliczamy się od razu.

Zwracać się: Vilnius, Ligonines 6, tel. 22-10-24 w godz. 9—13, 14—18 w dniach pracy. (Zam. 1848)

SPRZEDAM

metalowe cieplarnie. Wymiary 2,3x6,4 m, wysokość 2 m.

Zwracać się: Vilnius, tel. 41-19-03. (Zam. 1863)

Ekrany

VILNIUS — **„Zwariowane łóżka"** (Włochy, komedia) o 11, 13, 15, 17, 19, 21.

AUSRA — **„Gita z Sitapuru"** (Indie, 2 serie) o 10.30, 13, 15.30, 18, 20.30.

DRAUGYSTE — **„Wariaci na stadionie"** (Francja, komedia) o 17. **„Charlo" w Hiszpanii"** (Francja — Hiszpania, komedia) o 19.

PERGALE — **„Morderca"** (USA) — o 12, 14, 16, 18, 20.

Telewizja

CZWARTEK, 25 MARCA

LTV

9.00 — Program dnia. 9.05 — Dla dzieci. 10.05 — Nasz język. 10.55 — Wideofilm Litewskiej TV „Krewni" (odc. 1). 18.00 — Program. Wydarzenia dnia. 18.10 — Szwedzki film dok. 18.30 — Cykl programów edukacyjnych. „Witaj, Francjo". 19.10 — Program z okazji Dnia Niepodległości Białorusi. 19.55 — Nasz elementarz. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Wideofilm Litewsk.ej TV „Krewni" (odc. 2). 21.55 — Mosty. Wolne strefy ekonomiczne. 22.15 — Tańczą zespoły. 23.00 — „Wasze studio". 23.15 — Wiadomości wieczorne.

TV Litwy Wschodniej

7.00 — Zewsząd o wszystkim. 7.15 — Jesteśmy z wami w ten wczesny ranek (ukr.). 7.55 — Olimp. 8.10 — Film anim. 8.20 — Pozycja opozycji (tel. studia 42-81-52).

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.25 — Domowe przedszkole. 10.50 — Porozmawiajmy o dzieciach. 11.00 — „Kojak" — serial prod. USA. 11.50 — „Sto lat" — magazyn ubezpieczeń społecznych. 12.00 — Reportaż. 12.30 — „Azymut" — wojskowy magazyn filmowy. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla młodych widzów: „Kwant". 17.50 — Muzyczna Jedynka. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Klinika w Szwarzwaldzie" (8) — serial prod. niem. 19.05 — Magazyn katolicki. 19.45 — „Zulu Gula" — program satyryczny. 20.00 — Tęczowy minibox. 20.10 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Kojak" — serial prod. USA. 22.05 — Tylko w „Jedynce". 22.50 — XIV przegląd piosenki aktorskiej Wrocław-93. 23.15 — „Pegaz". 23.45 — Wiadomości. 24.00 — Muzyczna Jedynka. 0.10 — „Być kotem" — wojskowy program publicystyczny. 0.50 — Język włoski.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — TV serial „Po prostu Maria". 9.05 — Film fab. 9.30 — Film anim. „Muzyka". 9.40 — TV film fab. „Nie zostawiaj..." (odc. 1). 10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film fab. „Szerszeń" (odc. 3). 12.25 — Film fab. „Zdjęcia na ścianie", odc. 1. 14.00 — Dziennik. 14.25 — Rozmaitości TV. 15.10 — Notes. 15.15 — TV film fab. dla dzieci „Kiesza i magik". 15.45 — Film anim. 16.15 — Dżem. 16.45 — Do lat 16 i więcej. Podczas przerwy 17.00 — Dziennik. 17.50 — O pogodzie. 17.55 — TV serial „Po prostu Maria". 18.45 — Panorama filmowa. 19.40 — Dobranocka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.40 — Totolotek „Milion". 21.10 — Film fab. „Lecą żurawie". 23.00 — Dziennik. 23.20 — Program muzyczny. 0.15 — Piłka nożna. 1.15 — Ekspres prasowy.

TV Rosji

7.00 — Wieści. 7.20 — Reklama. Program. 7.25 — Czas biznesmenów. 8.50 — Koncert poranny. 9.05 — Film fab. „Hura wakacje". 10.35 — Krzyżówka TV. 11.05 — TV serial „Santa Barbara" (146). 11.55 — Jeżeli wam ponad... 12.25 — W wolnym czasie. 12.40 — Sprawa chłopska. 13.00 — Wieści. 13.20 — Reklama. Program. 13.25 — Nostalgiczne wieczorki. 13.50 — Przyleć, złota pszczółko. 14.30 — Antrakt. 15.00 — Terminal. 15.30 — Wieści. 15.45 — Gra bez przegranej. 16.15 — Uralskie warianty. 17.00 — M-trust. 17.15 — Niezapomniani. 17.45 — Wiadomości parlamentarne. 18.00 — Tabor Zemfiry Zemcziużnej. 18.55 — Reklama. 19.00 — Wieści. 19.20 — Reklama. 19.25 — Święto co dzień. 19.35 — TV serial „Santa Barbara" (147). 20.25 — W świecie sportu samochodowego i motorowego. 21.00 — Cichy dom. 21.55 — Reklama. 22.00 — Wieści. 22.20 — Mówią gwiazdy. 22.25 — Karuzela sportowa. 22.30 — Program Eks. 22.40 — Na sesji RN FR. 23.10 — Cichy dom (Cd.).

PIĄTEK, 26 MARCA

LTV

9.00 — Program dnia. 9.05 — Z zachodnich wybrzeży. 9.50 — Wideofilm Litewskiej TV „Rodzina" (2). 10.25 — Kompozycja choreograficzna. 18.00 — Program. Wydarzenia dnia. 18.10 — Tętno biznesu. 19.00 — Wiadomości (ros). 19.10 — TV serial „Sąsiedzi". 19.35 — Najśmieszniejsi ludzie Ameryki. 20.00 — Dobranocka. 20.20 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Program. 21.05 — Telegra „Tak. Nie". 22.00 — Aleja Laisves. 22.15 — Film fab. 23.00 — Koncert. 23.15 — Wiadomości wieczorne. 23.30 — To ci dopiero show. 23.45 — Wieczory.

TV Litwy Wschodniej

7.00 — Na dzień dobry.

Warszawa

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.20 — Przedszkolny koncert życzeń. 11.00 — „Perła Pacyfiku" (3.-ost.) — film fab. prod. USA. 12.45 — Kwadrans na kawę. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla dzieci: „Ciuchcia". 17.50 — Muzyczna Jedynka. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — Największe wydarzenia XX wieku — „I wojna światowa" — serial dok. prod. ang. 19.05 — Prawo i bezprawie. 19.25 — „Randka w ciemno" — zabawa quizowa. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Perła Pacyfiku" (3.-ost.) — serial prod. USA. 22.40 — Zawsze po 21-szej — magazyn reporterów. 23.20 — „Czechy-93" — wywiad z premierem Republiki Czeskiej. 23.45 — Wiadomości. 24.00 — Muzyczna Jedynka. 0.10 — „Hotel Terminus" — serial dok. prod. USA. 1.10 — Legendy gitary (6) — wyk. Robie Robertson, Roger Waters, Bruce Hernaby. 2.05 — „Siódemka" w „Jedynce".

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka. 5.30 — Poranek. 7.45 — Firma gwarantuje. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Klub podróżników. 9.10 — Film anim. 9.40 — TV film fab. „Nie zostawiaj..." (2). 10.50 — Ekspres prasowy. 11.00 — Dziennik. 11.25 — Film-przedstawienie „Antoniusz i Kleopatra". 13.45 — Mozaika muzyczna. 14.00 — Dziennik. 14.25 — Brydż. 14.50 — Biznes. 15.05 — Notes. 15.10 — U profesora Andriejewa. 15.30 — Film anim. 15.50 — Działanie. 16.00 — To wy potraficie. 16.40 — Międzypaństwowy kanał WNP. 17.00 — Dziennik. 17.25 — Człowiek i prawo. 17.55 — Tenis. Puchar Davisa. 18.40 — O pogodzie 18.45 — Pole cudów. 19.40 — Dobranocka. 19.55 — Reklama. 20.00 — Dziennik. 20.40 — Człow.ek tygodnia. 20.55 — Film fab. „Zakładniczka przez omyłkę". 22.30 — Biuro polityczne. 23.20 — Wieczór muzyki. Podczas przerwy — Dziennik. 1.00 — Ekspres prasowy.

TV Rosji

7.00 — Wieści. 7.20 — Reklama. Program dnia. 7.25 — Czas biznesmenów. 7.55 — Tak właśnie żyjemy. 8.25 — Film anim. 9.35 — W świecie zwierząt. 10.35 — Program 03. 11.05 — TV serial „Santa Barbara" (147). 11.55 — W wolnym czasie. 12.10 — Program muzyczny. 12.40 — Sprawa chłopska. 13.00 — Wieści. 13.20 — Reklama. Program. 13.25 — „i". 13.55 — Egzotyka. 14.55 — Telegiełda. 15.25 — Wieści. 15.40 — Studio „Wzrost". 16.10 — Najbliższa zagranica. 16.25 — Minaret. 16.40 — Panowie, towarzysze. 17.00 — Piątkowy film W. Disney'a. 17.50 — Zanikająca przyroda. 18.45 — Święto co dzień. 18.55 — Reklama. 19.00 — Wieści. 19.20 — Reklama. 19.25 — Premiera spektaklu „Wesele Figara". 20.25 — Dżungla. 21.00 — Prezentuje K-2. 21.55 — Reklama. 22.00 — Wieści. 22.20 — Mówią gwiazdy. 22.25 — Karuzela sportowa. 22.30 — Wyjaśnijmy sprawę. 22.40 — Na sesji RN FR. 23.10 — Film fab.

SKUPUJEMY
czeki inwestycyjne.
Zwracać się: Vilnius, tel. 61-05-08. (Zam. 1862)

Kalendarium

• Czwartek (25.III) jest 84 dniem 1993 r. Do końca roku — 281 dni.

• Znak Zodiaku — Baran.

• Imieniny: Marii, Ireneusza, Wieńczysława.

• Wschód Słońca — 6.10, zachód — 18.41. Długość dnia 12 godz. 31 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 25 marca zachmurzenie, krótkotrwałe opady, wiatr zachodni, umiarkowany. Temperatura 4—6 stopni ciepła.

W ciągu następnych dwóch dni lokalne opady, temperatura w nocy od —1 do +4, w dzień około 4 stopni ciepła.

ZAPRASZAMY DO WZIĘCIA UDZIAŁU W TARGACH POLSKICH WYSTAWCÓW

w dniach 27.III—4.IV.1993 w Pałacu Kultury Związków Zawodowych. Duży wybór towarów!
Posiadamy dwa wolne miejsca, które możemy wynająć miejscowym firmom.
Poszukujemy sprzedawców na okres targów.
Zwracać się: Vilnius, tel. 64-05-28.
(Zam. 1846)

Panie i Panowie!

Czeki inwestycyjne Państwa, starania „Energolity" — to Państwa akcje i dywidendy!

Jeszcze nie wykorzystaliście czeków? Więc nie lubicie ryzykować na oślep! My również. Inwestujemy Państwa środki, subskrybując wyłącznie akcje najbardziej perspektywicznych przedsiębiorstw przemysłowych, budowlanych i handlowych.

„Energolita" nabyła już akcje Jureskiego Zakładu Mechanizacji Budowlanych, Szyluckiego Przedsiębiorstwa Transportowego, Telszańskiej Wytwórni Serów i kilku przedsiębiorstw rolniczych. Przedsiębiorstwa te współpracują z partnerami zachodnimi.

NASZA DEWIZA: NIEWIELE, ALE DOBRZE.

Akcje **„Energolity"** są sprzedawane: **wyłącznie za czeki inwestycyjne; za czeki inwestycyjne i pieniądze; tylko za pieniądze.** Cena nominalnej akcji — 500, cena sprzedaży [illegible] lonów.

Konsultanci i agenci „ENERGOLITY" w Wilnie:

* Žalgirio 90—530, tel. 73-35-26
* Lukiškių 5—411, tel. 22-48-61
* Algirdo 19—411, tel. 63-29-58
* Raugyklos 15—108, tel. 26-25-62
* Basanavičiaus 24/1—7, tel. 26-01-61
* Žalgirio 90—321, tel. 73-25-43

Nasze konto inwestycyjne 710204, Bank „Hermis" 260101730.

Do usług Państwa nasi agenci:
Vilnius 76-66-92, 42-13-70, 74-23-25; 22-01-44;
Alytus 3-77-36, 3-42-51, 6-06-94, 6-96-17, 5-42-85, 6-03-84, 6-92-92, 5-42-85;
Anykščiai 5-25-21; 5-27-79; 5-12-45;
Druskininkai 5-53-17;
Elektrėnai 3-67-87;
Ignalina 5-14-74; 5-37-84; 5-22-45;
Jonava 5-23-06, 5-35-94;
Kaišiadorys 5-15-62;
Kaunas 20-92-21, 73-64-62;
Kedainiai 3-91-44; 5-05-39; 5-36-10, 5-32-07, 3-92-71;
Klaipeda 1-19-19; 5-80-05; 5-61-17; 5-67-63; 9-82-74;
Lazdijai 5-13-21, 5-72-61, 5-82-65, 4-36-98;
Mariampolė 5-10-72; 7-05-34; 7-11-04; 5-02-45; 7-34-10; 7-38-95;
Moletai 4-47-19, 4-44-11;
Panevežys 6-86-75; 6-57-29; 6-13-87; 6-10-10;
Prenai 4-56-18
Radviliškis 5-22-45; 5-64-56;
Sakiai 5-16-98; 5-26-55;
Šalčininkai 5-19-13, 5-17-48;
Šiauliai 3-37-52; 3-19-24; 5-64-55;
Širvintos 5-13-49; 4-77-40; 5-12-64;
Švenčionys 5-27-14; 5-18-[illegible] 5-10-53;
Trakai 5-11-06, 3-41-[illegible] 6-57-50;
Ukmergė 5-20-31;
Utena 6-99-08, 5-26-[illegible] 5-28-98, 3-24-[illegible] 5-52-75, 5-0[illegible]
Varena 5-28-21; 5-72-[illegible] 5-12-50, 5-31-[illegible]
Visaginė 3-21-65; 3-0[illegible]
Zarasai 5-11-34, 5-28-[illegible] 3-10-62, 5-21-[illegible]

Prócz tego [illegible] **„Energolity"** [illegible] dawane są w [illegible] operacyjne w [illegible] skiej Poczty [illegible] nej od godz. [illegible] 19.

„Energolita" proponuje tym, którzy chcą kupić, sprzedać, [illegible] domy, mieszkania, działki i [illegible] dzierżawiać ziemię, by zwracali się do Raugyklos 15—108, Vilnius, tel. 26-25-62 do **Spółki Nieruchomości „NUOSAVYBĖ".**

Akcjonariuszom **„Energolity"** przysługuje zniżka! (Zam. [illegible])

Drogo skupujemy

CZEKI INWESTYCYJNE.
Płacimy od razu.
Zwracać się: Vilnius, Savanoriu 65 A, grad. W dniach pracy od 8.00 do 17.00, tel. 65-[illegible] 65-38-56. (Zam. [illegible])

DROGO SKUPUJEMY CZEKI INWESTYCYJNE

Vilnius (dzielnica N. Vilnia) Pergales 33A, tel. 67-28-79. W dniach pracy od godz. 9.00 do 18.00, w soboty od godz. 9.00 do 16.00.
(Zam. 1850)

NIEDROGO SPRZEDAM nowe przyczepy [illegible] samochodów osobowych. **Zwracać się: Vilnius, tel. 26-80-12.** (Zam. [illegible])

Dyżurni wydania:
Łucja BRZOZOWSKA
Włodzimierz PODMAGORSKI
Antonina MISZCZUK
Marian BOGDZIUN

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Sejmu i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: Laisves pr. 60, 2019, Vilnius
Lietuvos Respublika

Kod 67218
Cena 7 talonów.
W Polsce — 1000 zł.
Zam. 859
Nr rejestracji — 322.
Drukuje Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda"

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stołeczny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felietonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90, 45-03-95, solecznicki — 52-780, święciański — 44-21-46, trocki i szyrwintcki — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, stylisci — 42-72-92, maszynistki — 42-77-72.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO — powielanie [illegible] nych dokumentów — pr. [illegible] II piętro, pokój 1102. Czynne do 17.00 w dniach pracy, od [illegible]

Biuro ogłoszeń i reklamy [illegible] svės 60, 11 piętro, pokój [illegible] lefon — 42-69-63.